

**ПОЉОПРИВРЕДНА СТРУЧНА
СЛУЖБА • Сремска Митровица •**
Светог Димитрија 22

Limagrain d.o.o.

21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
www.limagrain.rs

**Seme
rađa
profit**

**hrana
produkt**

hrana bez mana!

www.hranaprodukt.com
Tel: 022/650-027, 650-033

SREMSKA Godina III • Broj 40 • 23. maj 2014. • cena 40 dinara

**сремске
НОВИНЕ**

POLJOPRIVREDA

POPLAVE

Veliko nevreme s padavinama iznad višegodišnjih proseka, protekle sedmice je pogodilo značajan deo Srbije, pa i Srema. Potom su usledile poplave zbog kojih je došlo do evakuacije više sela u sremskomitrovačkoj i šidskoj opštini, voda je ugrozila i objekte i imovinu u rumskoj i pećinačkoj opštini, a stradale su i značajne poljoprivredne površine.

Prema prvim procenama, direktna šteta zbog gubitka ovogodišnjeg roda u poljoprivrednoj proizvodnji može dostići oko pola milijarde evra.

Strane 2 – 5.

U OVOM BROJU

**NAŠA TEMA:
AGRARNE PERSPEKTIVE (2)**

**Afirmacija
zadružnih pokreta**

Strana 6.

**STANJE U VOĆNJACIMA
I VINOGRADIMA**

Plamenjača i insekti

Strana 9.

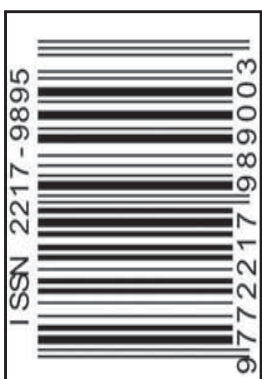
MILAN KOVAČEVIĆ, POTPRESEDNIK LOVAČKOG SAVEZA

Sačuvati divljač od poplava

Prema poslednjim saznanjima, za sada na našem terenu nema prijavljenih šteta na divljači, ali one verovatno postoje i videće se kada se voda povuče u svoja korita - kaže Milan Kovačević.

Strana 10.

SMS MALI OGLASI
064/1629-737

Прерко
fabrika natron vreća
tel: +381 22 639 096;

**produktna berza ad
novi sad**

"Produktna berza" AD, Novi Sad, Bulevar oslobođenja 5
Tel: 021/442-935, fax: 021/442-931, 443-457, 442-932
E-mail: nsberza@eunet.rs, www.proberza.co.rs

od 12. do 16. maja

- Blagi pad cene kukuruza**
- Stabilna cena pšenice**
- Dešavanja na svetskim berzama**

NEZAPAMĆENE PDAVINE I POPLAVE POGODILE REGION

Šteta u poljoprivredi pola milijarde evra

Ali šteta je daleko veća, jer imamo i druge povezane gubitke, u uništenoj stoci, mehanizaciji, u objektima, a i indirektno gubitke koji će se javiti zbog gubitka moguće proizvodnje koje će nastati u narednim godinama

Usevi pod vodom

Direktna šteta zbog gubitka ovogodišnjeg roda u poljoprivrednoj proizvodnji može dostići oko pola milijarde evra, izjavio je agroekonomista prof. dr Miladin Ševarlić. Konačnu procenu štete na svim stambenim i infrastrukturnim objektima izazvanu poplavama daće stručne komisi-

je, a ona će iznositi najverovatnije više od milijardu evra, pokazuju procene Građevinsko-industrijske komore.

- Ako je tačna procena da je poplavama obuhvaćeno oko 10 odsto ukupne poljoprivredne površine, onda će direktna šteta zbog gubitka ovogodišnjeg roda u poljo-

privrednoj proizvodnji iznositi oko pola milijarde evra - rekao je Ševarlić za RTS.- Ali šteta je daleko veća, jer imamo i druge povezane gubitke, u uništenoj stoci, mehanizaciji, u objektima, a i indirektno gubitke koji će se javiti zbog gubitka moguće proizvodnje koje će se javiti u narednim godinama,

Šteta na objektima premašuje milijardu evra

Konačnu procenu štete na svim stambenim i infrastrukturnim objektima izazvanu poplavama daće stručne komisije, a ona će iznositi najverovatnije više od milijardu evra, pokazuju procene Građevinsko-industrijske komore.

Poplavom je narušeno oko 4.000 magistralnih puteva prvog reda, seoskih, oštećeno je 250 mostova, oko 2.500 građevinskih i stambenih objekata je poplavljeno, a ogroman problem predstavljaju i klizišta na pojedinim deonicama i putevima.

- Na koji način će se šteta sanirati videće se, ali će sve to zahtevati puno rada i materijalnih sredstava da bi se sredilo i dovelo u neki normalni red - rekao je Tanjugu potpredsednik Građevinsko-industrijske komore Srbije Goran Rodić.

On je naveo da će konačnu procenu štete na svim građevinskim, infrastrukturnim i stambenim objektima dati komisije koje će biti formirane i koje bi trebalo valjano da procene štetu.

- Važno je da nema zloupotrebe, ovo je teška situacija, a posebno bi esnaf, odnosno ljudi od struke trebalo da budu uključeni. Po našim prvim viđenjima konačna procena štete na svim stambenim, infrastrukturnim objektima iznosiće najverovatnije preko milijardu evra - rekao je Rodić.

Ipak, koliko će ona i konačno iznositi videće se, a način na koji će biti obavljena sanacija videće se tek kada procenu budu dale stručne komisije, fakulteti, instituti, projektni biroi i građevinska operativa, dodao je Rodić.

U tu procenu, kako je kazao, ne

računaju se štete koje će se odraziti na poljoprivredu, potom koliko je nemeštaja i drugih stvari oštećeno....

Za sanaciju štete biće potrebno nekoliko godina, a osnovni radovi na sanaciji trajaće mesecima kako bi se objekti sredili i priveli nameni, popravila komunalna infrastruktura, vodovod, kanalizacija, omogućila električna energija i putna infrastruktura.

U posao procene štete i davanje rešenja i predloga za njeno saniranje moraju da se uključe stručnjaci, koji moraju da vode glavnu reč u tom poslu, smatra Rodić.

"Struka bi trebalo da se sastane, zasedne i bez političkog marketinga da konkretna rešenja. Sve druge priče i okrugli stolovi neće dati konkretna rešenja, esnaf mora da vodi glavnu reč u ovakvoj situaciji", rekao je Rodić.

Prof. dr Miladin Ševarlić

tamo gde su uništeni višegodišnji zasadi ili objekti koji neće moći da se privedu funkciji poljoprivredne proizvodnje u relativno kratkom vremenskom periodu.

Prvi korak u sanaciji šteta u poljoprivredi treba da bude redosled postupaka i mera koje treba da naprave nadležni državni organi za sanaciju tog područja, pri čemu veliku ulogu treba da odigraju savetodavci iz oblasti poljoprivrede, ali je njih, nažalost, veoma malo, smatra Ševarlić.

- Zbog toga predlažem Ministarstvu poljoprivrede da angažuje nezaposlene agronome, koji su do avgusta 2012. bili asistenti - savetodavci po programu 'Naše znanje za vaše imanje'. Verujem da bi se veliki broj njih odzvao da u statu-

su volontera pomogne na tim područjima - poručio je Ševarlić.

On je napomenuo da među njima ima oko 150 stručnjaka za melioraciju, koji mogu da pomognu u sanaciji i drugih problema koji se javljaju ne samo u poljoprivrednoj proizvodnji, nego i u sveukupnom razvoju seoskog područja.

Poljoprivredne kulture koje nisu bile zahvaćene poplavnim talasima, nije zagađeno jer je tu padala samo kiša, a one površine pod zasadima koje su bile poplavljene, poljoprivredni stručnjaci za zaštitu bilja moraću da analiziraju i procene koje mere treba preduzeti, ako uopšte bude moguće da se revitalizuje proizvodnja, objasnio je Ševarlić.

S. P.

SREMSKA
POLJOPRIVREDA

OSNIVAČ I IZDAVAČ: NIPD "Sremske novine" d.o.o. Sremska Mitrovica
• Trg vojvođanskih brigada broj 14/II • DIREKTOR: Dragan Đorđević

• GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Živan Negovanović • UREDNIK IZDANJA: Dragan Čosić
• DIREKTOR MARKETINGA: Zlatko Zrilić • TEHNIČKI UREDNIK: Marko Zrilić • REDAKCIJA: Svetlana Đaković,
Katica Kuzmanović, Marija Balabanović, Dušan Poznanović, Sanja Mihajlović, Stevo Lapčević,
Milan Mileusnić (fotoreporter), Gordana Majstorović • MARKETING: 064/16-29-737
• ŠTAMPARIJA: DOO MAGYAR SZO KFT OJ Štamparije "Forum" Novi Sad • E-mail: poljoprivreda@sremskenovine.co.rs
TELEFON/FAX: 022/610-144

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад

63(497.113)

Sremska poljoprivreda / glavni i odgovorni urednik Živan Negovanović.
- God. 1, br. 1 (okt. 2012) - . - Sremska Mitrovica: Sremske novine, 2012-. - Ilustr. ; 46 cm

Dva puta mesečno.
ISSN 2217-9895
COBISS.SR-ID 273701127

STRUČNJACI PSS SREMSKA MITROVICA SPREMNI DA POMOgnu RATARIMA

Dileme oko presejavanja

Ako dođe do presejavanja treba koristiti hibride kukuruza kraće vegetacije

Samostalni stručni saradnik u Poljoprivrednoj stručnoj službi Sremska Mitrovica dr **Vladimir Marić** kaže da su izuzetno obilne padavine i katastrofalne poplave u pojedinim delovima Srema u velikoj meri uticale na zasejane useve. Na nekim njivama su štete totalne, voda još uvek leži na tim njivama. Na višim parcelama neki usevi su bolje prošli, nisu pod vodom i nisu pretrpeli ogromnu štetu.

- Bitno je pratiti situaciju. Kada se voda povuče sa njiva na kojima leži, poljoprivrednici moraju odmah videti kakvo je stanje useva, da li je šteta totalna, da li je usev potpuno uništen ili je šteta delimična. Ukoliko ne mogu sami da procene, mi iz PSS smo im na raspolaganju, uvek smo spremni da izađemo, zajedno pogledamo kako izgleda usev, damo im pravi savet i pomognemo poljoprivrednicima da donesu pravu odluku - navodi dr Marić.

Za sada nema preciznih podataka o poplavljenim površinama. Sigurno je samo da će štete biti najveće na području šidske opštine, u atarima sela u blizini reke Save koja su i evakuisana. Velike štete pretrpeće i sela u sremskomitrovačkoj opštini.

- Nisu svi usevi u isto vreme sejan, nisu u istoj fazi razvoja. Pšenica već formira zrno, privodi kraju svoj vegetativni period i mi bismo već za

Dr Vladimir Marić

mesec, do mesec i po dana trebali da imamo žetvu. Na nekim lokalitetima zbog obilne količine padavina došlo je do poleganja pšenice, a neke pšenice su izdržale nepogode. Na višim lokalitetima nije bilo toliko štete koliko u šidskoj opštini - navodi dr Marić i podela da je april bio kišoviti, te da jari usevi nisu u isto vreme posejani.

- Neki usevi, koji su ranije posejani, oni su u nekoj fazi petog do šestog lista, ali sve zavisi od lokaliteta. Dakle, ako proizvođači ne znaju ili ne mogu sami da procene štetu, mi smo im na raspolaganju, izaći

ćemo na teren i zajedno sa njima proceniti da li je usev za presejavanje, da li će se posle izvesnog perioda u kojem će usev patiti, usev ipak izvući. Znači, mi smo tu da im pomognemo. Sigurno tamo gde voda na njivi leži više dana da je taj usev ugroženiji i da će takvi usevi teže nastaviti sa daljom vegetacijom - navodi dr Marić. - Ako dođe do presejavanja treba koristiti hibride kukuruza kraće vegetacije. Mi imamo dosta dobrih hirbrida, kako domaćih, tako i stranih semenskih kuća. Takve hibride treba iskoristiti i presejati usev ukoliko je došlo do uništenja na njivama.

Po njegovim rečima, ne može se govoriti o rokovima jer su svi rokovi za setvu prošli.

- Jedino što možemo, jeste da preporučimo hibride kraće vegetacije, ili grupu 300, pa možda čak i grupu 200 da se spase koliko se spasiti može - ističe dr Marić. - Nije prvi put da se kasno seje, nekada i uspe, a bilo sećanja da se u eks-

Sremsko „more“ na njivama na granici sa Hrvatskom

tremnim uslovima repa sejala i sredinom maja. Preporuka je da se repa više ne seje jer je kasno za to, samo kukuruz.

Još uvek nije kraj kritičnom periodu, tek kada prestane opasnost, prvo treba izaći na parcele, videti

useve i ako su uništeni, dileme ne sme biti, mora se presejavati. Stručnjaci će im pomoći pogotovo što će biti i njiva gde je deo voda uništio, a drugi nije bio u vodi i treba proceniti da li ostaviti usev ili ne.

Ž. N.

POPLAVE - VELIKI UDARAC DRŽAVI I SELJAKU

Finansijsko iscrpljivanje

Procenjuje se da će količina padavina u aprilu i maju biti 650 litara kiše po metru kvadratnom, što je skoro 50 odsto godišnjih padavina

Finansijsku procenu štete koju poplave nanose usevima za sada je teško dati, ali je sigurno da će se meriti milionima evra, izjavio je Tanjugu agroekonomski analitičar Milan Prostran. Štete na voću, povrću, kukuruzu i pšenici biće velike, ali domaći bilansi nisu ugroženi i biće dovoljno hrane za domaće tržište, tvrdi on.

Ugroženi, međutim, mogu biti izvozni bilansi, jer će doći do smanjenja proizvodnje voća, koga godišnje na strana tržišta plasiramo za 500 miliona dolara, upozorio je Prostran.

- Ovo je zaista atipična klimatska godina, jer će za dva meseca pasti kiše kao za pola godine. Očekuje se da će u aprilu i maju pasti 650 litara kiše po metru kvadratnom, što je skoro 50 odsto godišnjih padavina, i ima negativnog uticaja na useve - objasnio je Prostran.

Nesporno je da će deo biljnih kultura koje su posejane u slivovima reka Kolubare, Drine, Zapadne, Južne i centralne Morave, pretrpeti velike štete, kazao je Prostran, napominjući da su količine padavina manje u Vojvodini, i da se na tom području usevi za sada bolje nose sa vlagom.

Prema njegovim rečima, neki poljoprivrednici u područjima centralne i zapadne Srbije moraću, ako budu imali ekonomske moći, da i po treći put seju iste njive.

Prostran je predložio da proizvođači seju rane vrste povrća, i idu sa ranim hibridima kukuruza FAO grupe 200 i 300.

Ugroženi i izvozni bilansi jer neće biti voća za izvoz

On je rekao da će ovo biti finansijski iscrpljujuća godina za poljoprivrednike, i ocenio da bi bilo dobro da im država bar besplatno obezbedi seme i mineralno đubrivo i da im pod povoljnijim uslovima, eventualno obezbedi "još neki litar goriva više".

Kukuruz je dobro, ali će sigurno stradati u onim područjima gde je velika voda i "ugušiće" se bez kiseonika, ali to se pre svega odnosi na zabarene njive i područja koja su već plavljena u poslednja dva meseca, naveo je Prostran.

Kada je reč o pšenici, ona bi za mesec dana trebalo da se kosi, a najveći problem je što će, pored problema sa bolestima i štetočinama, doći i do poleganja žita, upozorio je Prostran.

On je međutim, poručio i da ne bi trebalo da strahujemo da nećemo imati dovoljno pšenice, jer je ona

zasejana na velikim površinama.

Prostran je naglasio da se mora očistiti i dovesti u red više od 30.000 kilometara kanalske mreže, jer kako je zaključio, šteta bi bila manja za 50 odsto da je to urađeno ranije.

On je dodao i da se građani moraju ponašati mnogo savetnije i odgovornije, voditi računa o infrastrukturnim objektima i ne bacati smeće u kanale.

Oporavak za četiri do pet godina

Poplave su zadale veliki udarac državi i trebaće četiri do pet godina da se poljoprivreda oporavi, izjavio je danas ministar za vanredne situacije Velimir Ilić i dodao da je akcija spasavanja od poplava bila borba za ljudske živote.

- Ovo je izuzetno veliki udarac za budžet što će se videti nakon procene štete. Svakako će trebati četiri do pet godina da se poljoprivreda oporavi od ovoga", ocenio je Ilić za RTS.

Ministar je naveo da su poplave odnele useve, uništile zasade a građani pretrpeli veliku štetu.

- Voda je odnela i kukuruz i pšenicu, narod je ostao bez ičega - kako su sedeli u kući, tako su pobjegli od vode - rekao je Ilić.

Do mnogih odsečenih mesta se dolazilo sporednim putevima, stizalo se uz pomoć vojske i policije gde je moglo, nije bilo struje, opisao je ministar stanje na terenu.

Prema njegovim rečima, do ovakvog stanja nisu doveli loši sistemi za odbranu od poplava, već su u pitanju "nenormalno visoki vodostaji" koji se nisu mogli kontrolisati.

"Kod nas je dva dana pre Obrenovca bio udar i tad je pukla Čemerica, pukla odbrana. Bio je ogroman talas i vodostaj koji je odneo sve džakove", rekao je ministar.

Promena setvene strukture zbog poplava

Obilne kiše i poplave uticaće na promenu setvene strukture, ali potrebno je sačekati da kiše prestanu i da se voda povuče sa polja, da bi se dale preciznije procene, izjavio je danas Tanjugu samostalni savetnik u Udruženju za poljoprivredu Privredne komore Srbije Milan Kužnik.

Prema informacijama dobijenim sa terena, kukuruz, kao najznačajnija prolećna kultura je do sada

zasejan na oko 90 odsto površina, ali će se setva nakon prekida zbog obilnih kiša nastaviti i do kraja maja, kazao je Kužnik.

On je napomenuo da je bilo planirano da kukuruz ove godine zauzme 1,3 miliona hektara.

Setva šećere repe je završena i to na nešto većim površinama od planiranih - 70.000 hektara, naveo je Kužnik.

Suncokret je do sada zasejan na oko 90 odsto površina, dodao je, ali se i kod ove kulture očekuje nastavak setve kada to vremenski uslovi dozvole.

Soja je ovog proleća, prema sadašnjim procenama, zasejana na 95 odsto planiranih površina i gotovo je sigurno da će ih i premašiti ako ovo nevreme ne načini štete na usevima, istakao je Kužnik.

Plan je da se suncokret zaseje na 200.000 hektara, a soja na 170.000 hektara, napomenuo je Kužnik.

Duvan je u nekim delovima zemlje već posađen, ali još nije ostvarena planirana površina pošto mu trenutne vremenske prilike to ne dozvoljavaju, tako da će se i duvan saditi do kraja maja, rekao je Kužnik, napomenuvši da je prvobitno planirano da duvan zauzme površine od 7.000 hektara.

"Što se tiče datih procena o zasadenim površinama u ovogodišnjoj prolećnoj setvi, verovatno će doći do nekih promena kako na više tako i na niže, imajući u vidu obilne kiše i poplave koje su prekrile poljoprivredno zemljište", zaključio je Kužnik.

Izvor: Tanjug

NA SNAZI VANREDNE VETERINARSKO - SANITARNE MERE

Radi se danonočno

Na sakupljanju leševa životinja, angažovano je 17 kamiona kafilerija iz Sombora, Indije i Čuprije. Prerada uginulih životinja obavlja se u kafilerijama u Somboru i Čupriji

Ona je srećom preživela

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine izdalo je nadležnim službama nalog za sprovođenje vanrednih veterinarsko sanitarnih mera zaštite, pre svega za uklanjanje uginulih životinja i dezinfekciju, kako bi se izbegle opasne posledice, izjavila je ministar poljoprivrede i zaštite životne sredine prof. dr Snežana Bogosavljević Bošković.

Uspostavljena je koordinacija i lanac komandovanja preko Uprave za veterinu i regionalnih kancelarija veterinarskih inspekcija u 25 okruga - izjavila je ministar Bogosavljević Bošković. Ukupno dvanaest veterinarskih specijalističkih instituta formirali su timove za brzu reakciju i više od 300 ovlašćenih veterinarskih stanica osposobljeno je i spremno za pružanje veterinarskih usluga. Na sakupljanju leševa životinja, angažovano je 17 kamiona kafilerija iz Sombora, Indije i Čuprije. Prerada uginulih životinja obavlja se u kafilerijama u Somboru i Čupriji.

Napravljen je detaljan plan čišćenja i dezinfekcije u poplavljenim područjima za period nakon povlačenja vode. U pripravnosti su četiri krizna centra veterinarskih instituta u Nišu, Kraljevu, Beogradu i Novom Sadu - istakla je Bogosavljević Bošković dodavši da je uspostavljena saradnja sa Veterinarskom službom Vojske Srbije i da se sada zajednički radi na pripremama za nastupajuću dezinfekciju, kako bi se sprečile još veće štetne posledice „koje bi u ovom slučaju mogle biti i katastrofalne“. Ministar Bogosavljević Bošković navela je i to da se radi danonočno, da su sve službe na terenu, da informacije stižu iz časa u čas i da Ministarstvo čini sve što je u njegovoj moći da ublaži posledice.

Uprava za veterinu koordinira procesom sakupljanja leševa životinja, čišćenja terena i dezinfekcije. Tamo gde se voda povukla veterinarske službe sakupljaju leševe, a njihova prerada se odvija u kafilerijama. Ministar poljoprivrede i zaštite životne sredine prof. dr Snežana

Bogosavljević Bošković je apelovala na građane da ne uklanjaju sami leševe životinja već da se prvo konsultuju sa veterinarskom inspekcijom.

Ministar Bogosavljević Bošković je dodala da podaci o uginulim životinjama svakog momenta stižu i da trenutno nema tačnih podataka koliko je životinja stradalo.

Radi se o jako velikom broju uginulih životinja, nemamo tačnu procenu, ali je šteta u stočarstvu ogromna - rekla je Bogosavljević Bošković.

Očekuje se da će država učini sve da u najvećoj mogućoj meri pomogne onima koji su ugroženi ovim poplavama a sigurno je potrebno mnogo vremena da bi se obnovilo ono što je izgubljeno.

Za obnovu stočarstva će biti potrebno nekoliko godina i nadam se da ćemo dobiti značajna sredstva iz budžeta, kao i pomoć iz inostranstva - naglasila je ministar poljoprivrede i zaštite životne sredine.

Izvor: www.mpzss.gov.rs

ŠTA SA USEVIMA NA POPLAVLJENIM PODRUČJIMA

Nikako za ishranu!

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine je preko Uprave za zaštitu bilja i fitosanitarne inspekcije uspostavilo lanac obaveštavanja sa lokalnim kriznim štabovima u poplavljenim područjima i dalo nalog za obavljanje kontrole i sprovođenje potrebnih fito - sanitarnih mera iz nadležnosti fitosanitarne inspekcije.

Na osnovu prikupljenih informacija o nastalim štetama na objektima koji mogu biti od posebnog značaja za život i zdravlje ljudi i sagledavanja posledica koje mogu nastati posle povlačenja vode, a u cilju sprečavanja pojave crevnih zaraznih bolesti, fitosanitarna inspekcija Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, upozorava poljoprivredne proizvođače koji se vraćaju na svoja imanja sa kojih se voda povlači, da ne ubiraju useve poljoprivrednih kultura i ne koriste ih za ishranu.

Prema preporuci Instituta za javno zdravlje sve poljoprivredne kulture koje su bile u kontaktu sa vodom iz poplavnog talasa - zasadi različitih vrsta povrća, voće i druge

poljoprivredne kulture, kao i poljoprivredne proizvode uskladištene u ambarima, ne treba koristiti za ishranu, obzirom da pored mogućnosti kontaminacije bakteriološkim izvorima zagađenja postoji i mogućnost hemijskog zagađenja.

Sve namirnice koje su došle u kontakt sa vodom iz poplavnog talasa - poplavljeni frižideri, zamrzivači, ostave, ne treba koristiti za ishranu. Institut za javno zdravlje preporučuje da se za ishranu ne koriste lako kvarljive hranljive namirnice poput mesa, mleka i jaja, svežeg voća i povrća već konzervirane namirnice, suvo voće i konditorski proizvodi.

Preporuka Instituta je da se sve životne namirnice koje bi mogle doći u kontakt sa vlagom drže u staklenim i metalnim dobro zatvorenim posudama. Neophodna je striktna higijena ruku, posebno pri pripremi i konzumiranju hrane dok se u slučaju pojave simptoma kao što su mučnina, povraćanje, dijareja i povišena temperatura obavezno jave lekaru.

Izvor: www.mpzss.gov.rs

PČELARSTVO

INDIJA • STANJE PČELINJIH ZAJEDNICA

Pčele „nezaposlene“

Veliki broj pčelara iskoristio je prve sunčane dane nakon obilnih padavina da obide svoje pčelinje zajednice. Dejan Čukalović predsednik Udruženja pčelara „Roj“ iz Indije i dugogodišnji pčelar kaže da je je situacija na terenu stabilna, ali da su hladno vreme i velike kiše uticale na zastoj pčela u pčelinjaku.

Bio sam u obilasku, pošto se pčelinjak nalazi na višem terenu tako da nije bilo straha od poplave kao kod nekih kolega. Ove kiše su jako loše uticale na kompletnu situaciju. Što se tiče bagrema, on je u dolasku, bila su dobra samo tri ili četiri dana - kaže Dejan i objašnjava:

U tih par dana, ono što su pčele uspele da unesu, bio je prosek oko dva kilograma. Posle toga je nastupio hladan period. Na primer, ako je neko kao što sam ja, bio na uljanoj repici i onda skinuo onu podlogu koju su već napravile, tako da su

Dejan Čukalović

iskoristile bagrem u ovom periodu i pojele ga. To znači da neće imati ništa da se izvadi, dok tamo gde je do sada bilo meda od uljane repice,

nešto od bagrema će malo i da pretekne, što znači da će moći da se prebere neki ram.

Pošto je bila blaga zima, pčele su bile jako dobre, a košnice su pune. Hladan period doveo je do povećanja pčelinjih zajednica a to je dovelo do „rojterovog nagona“.

Zna se da čim dođe do toga, zajednica počinje da se bavi drugom vrstom posla, a to podrazumeva da se priprema za napuštanje zajednice, smanjeno donosi količine meda iz prirode, tako da nisu uspele ni ona tri-četiri dana da medonose sa kupinu.

Dejan Čukalović kaže da je ovih dana obišao i pčelinje zajednice koje ima u jednom delu prema Valjevu i tvrdi da je divlja kupina počela da cveta te da pčele puno padaju na kupinu.

Ne naleću toliko na bagrem, koliko na divlju kupinu i dosta padaju na divljem grašku koji se nalazi na obodima šume - kaže Dejan i ističe

Velike gužve u košnicama

da su kiše značajno uticale na pčele jer je došlo do zastoja u izlaženju. Pčelinje zajednice su bile prebogate sa pčelama, a to znači veliku nezaposlenost.

Imam izveštaj iz Arandelovca, uglavnom su na pčelinjacima sve vage u minusu. Neki su na nuli, a neki su u minusu što znači da je puno meda potrošeno na samo održavanje životne zajednice.

I na kraju našeg razgovora Dejan

je dao savet pčelarima koji se nalaze u blizini ugroženih područja:

-Ko može da se pomeri negde bliže obali reke jer će voda da se povuče, sve ovo će da traje desetak dana pa može da se iskoristi bagremac i korovsko bilje. Naredni period treba iskoristiti za razmnožavanje i razrojavanje pčelinjih zajednica i jačanje onih društava koja su oslabljena.

M. Balabanović

IRIG, JAZAK • POKAZALI VELIKU SOLIDARNOST

Obnova Srbije počinje sa obnovom poljoprivrede

- Mi smo poljoprivredni kraj i znamo koliko je važno obezbediti pogotovo u ovakvim uslovima redovnu i kvalitetnu ishranu za stoku, jer tek kad ovo sve prođe dolazi faza obnove, a tu će poljoprivreda igrati posebno značajnu ulogu. Od stepena obnove poljoprivrede, zavisice i sveopšta obnova Srbije, smatra Stevan Kazimirović

Nakon što je uspešno sanirala posledice prvog udara poplavnog talasa i nakon što se upustila u borbu protiv klizišta, iriška opština rešila je da pomogne ne samo susedne sremske opštine, nego i sve one koji su u poplavama postradali. U tom smislu, protekle nedelje Krizni štab Iriga organizovao je i humanitarnu akciju prikupljanja hrane za stoku koja će, kako nam je rekao zamenik predsednika Opštine i član Kriznog štaba **Stevan Kazimirović**, biti upućena u one krajeve Srbije koji su najviše postradali.

- Kada je bilo najteže na nasipima, slali smo pomoć u ljudstvu, a evo sada to činimo i sakupljajući stočnu hranu. Mi smo poljoprivredni kraj i znamo koliko je

važno obezbediti pogotovo u ovakvim uslovima redovnu i kvalitetnu ishranu za stoku, jer tek kad ovo sve prođe dolazi faza obnove, a tu će poljoprivreda igrati posebno značajnu ulogu. Od stepena obnove poljoprivrede, zavisice i sveopšta obnova Srbije, smatra Kazimirović.

Čitavom akcijom koja je sprovedena na teritoriji cele opštine, koordinirala je iriška Agencija za ruralni razvoj, sakuplja se tritikal, ječam, pšenica, kukuruz, detelina, seno, slama... a među onima koji su se odazvali akciji je i **Rade Spanović**, koji je doneo metar kukuruza.

- Ja sam u Oluji izegao iz Gornjeg Žirovca, sa Banije i jako dobro znam kako je to kad ljudi ostanu bez igde ičega. Zbog toga sam

se i odazvao ovoj akciji jer mislim da je red da se ljudima pomogne, da pokažemo da smo ljudi i da smo složni uvek kada je god to potrebno. Treba pomoći i pozivam sve da se odazovu svojim mesnim zajednicama, opštinama, gradovima, ali i pozivima koje je uputila država, jer sada je najteže, kaže Rade.

Odzivom Jazačana zadovoljan je i šef ove Mesne zajednice **Saša Jeftić** koji se, na sreću ili nesreću pre par godina uverio u humanost svojih komšija.

- Mi smo poznati kao humani ljudi i ovo za nas nije ništa novo. Kad god je trebalo pomagali smo jedni druge u selu, a sada evo pomažemo druge. Na svu sreću, Jazak i naše oranice nisu pretrpele veliku štetu, tako da smo u stanju da pomognemo što i činimo. Važno je pružiti podršku

Prikolica brzo natovarena

Prikuplja se i detelina

Kukuruz za ugrožena područja

onima koji su uspeali da izvuku stoku, jer to što je stoka na sigurnom, ako nema hrane, ne znači puno, napominje Jeftić.

U akciji učestvuje i **Jovan Jocić** koji je doterao detelinu. Kako kaže, sada je pomoć najpotrebnija, a napore Jazačana podržali su i vlasnici planataža jabuka koji su, kako nam je Jocić saopštio otvorili svoje magacine u koje će, ako dođe do neвременa, sakupljena pomoć preneti.

- Hrana se transportuje u Irig, tamo će biti centralni lager, odatle će se, već prema odluci kriznog štaba hrana transportovati dalje, tako da mislim da smo se i ovaj put pokazali kao dobri ljudi, domaćini i pari, jasan je Jocić.

S. Lapčević

STARA PAZOVA

UDRUŽENJE POLJOPRIVREDNIKA ZA UGROŽENE NA POPLAVLJENIM PODRUČJIMA

Pomoć u stočnoj hrani

Akciju prikupljanja pomoći u vidu stočne hrane za poplavom ugrožena područja pokrenulo je krajem prošle nedelje Udruženje poljoprivrednika Stare Pazove

Udruženje poljoprivrednika Stare Pazove u znak solidarnosti sa ugroženim ljudima na poplavljenim područjima krajem prošle nedelje organizovalo je akciju prikupljanja stočne hrane kako bi pomogli prehranu stoke na ugroženim područjima. Ovoj akciji priključili su se, kako članovi opštinskog Udruženja tako i drugi, kaže Jan Đurčik, sekretar Udruženja poljoprivrednika Stare Pazove. - Do utorka, 20. maja oni su prikupili oko 10 tona zrnaste stočne hrane i 650 bala deteline, pšenične i sojine slame. U utorak u ranim jutarnjim satima, prvi kontigent ove pomoći od 2,5 tona krenuo je put Krupnja, a šleper od 7,5 tona otpremljen je za Obrenovac i Stepoevac - izjavio je Jan Đurčik za Sremsku poljoprivredu. U ovu akciju, po njegovim reči-

Krenuli prvi kontigenti pomoći

ma, uključilo se pedesetak poljoprivrednika iz Udruženja i ljudi dobre volje.

Kako je akcija proširena i na članove opštinskog Udruženja i mesne zajednice, svi koji žele i koji mogu i koliko mogu, pomoć u stočnoj hrani mogu dostaviti u svojim mesnim zajednicama, a kontakt osobe su: Petar Jovanović, Belegiš, tel: 065/2294992; Žikica Tišma, Stari Banovci, 060/1766526; Dragan Filipin, Vojka, 065/8006210; Uroš Milosavljević, Krnješevci, 065/2195605; Nebojša Đurić, Nova Pazova, 064/1317606; Vladimir Uhrick, Stara Pazova, 064/1795265 i Dejan Kovačević, Golubinci, 063/310949.

- Ljudi se odazivaju našoj akciji i mogu da pohvalim Staropazovčane i da dodam da u svim mesnim

zajednicama u našoj opštini, takođe se organizuje prikupljanje pomoći u vidu stočne hrane koje se organizuje preko predstavnika opštinskog Udruženja poljoprivrednika. Svi koji žele da pomognu, mogu da se obrate u Kancelariju pazovačkog i opštinskog Udruženja poljoprivrednika u Ulici Branka Radičevića broj 3, svakog dana do 12 sati i tamo će dobiti kontakt telefona članova opštinskog Udruženja koje organizuje sličnu akciju po mestima opštine - kaže Đurčik i naglašava da se prikuplja sva stočna hrana, koliko ko može da odvoji i „svaka pomoć je dobro došla“. Ova akcija se nastavlja, a sve količine prikupljene hrane biće blagovremeno otpremljene tamo gde je najpotrebnije.

G. M.

ASOCIJACIJE
PROIZVOĐAČA
MLEKA VOJVODINE

Mleko, junice i stočna hrana kao pomoć

Predsednica Centralne asocijacije proizvođača mleka Vojvodine Sanja Bugarski obavestila je svoje članove o akciji pomoći postradalim područjima. Farmeri su odmah sakupili 80.000 litara mleka, koje će nakon prerade biti upućeno u sva ugrožena mesta, odnosno prihvatne centre.

- Centralna asocijacija proizvođača mleka Vojvodine pokrenula je akciju preko svih svojih članova i očekuje se još preko 400.000 litara mleka u narednom periodu. Nakon uvida u stanje spremni smo da prikupimo stočnu hranu i pomoć u junicama svim proizvođačima mleka, koji su u ovoj katastrofi ostali bez krava, štala, hrane... Bićemo od koristi ugroženima i zahvaljujemo se svim dobrim ljudima velikog srca koji su podržali ovu našu akciju solidarnosti - rekla je Sanja Bugarski za "AgroServis".

Kontakt telefon: 063/51-66-33

Izvor: AgroServis

Afirmacija zadružnih pokreta

Piše: **Branislav Gulan**

Prosečan prinos po hektaru u Srbiji je iza onih koje ostvaruju farmeri na Zapadu. Malo je zadruga u selima, malo i agronoma, pa se povrtari sami snalaze - Mlađi poljoprivrednici uče putem interneta

Prosečan prinos pšenice po hektaru kod nas ne prelazi četiri tone, a u Evropskoj uniji prosek je sedam tona

Profitabilno bavljenje poljoprivrednom potrebno je što pre reformisati i afirmisati zadružne pokrete i autentično zadrugarstvo koje je u tradiciji našeg naroda. Zadruga su nosioci ekonomskog, socijalnog i kulturnog napretka seoskih sredina i mogu da ostvare znatan uticaj na kreiranje agrarne politike i suzbijanje monopola na tržištu poljoprivrednih proizvoda. Zbog toga treba ubrzati proces donošenja zakona o zadrugama. Do početka 2014. godine urađeno je devet nacrtu budućeg zakona o zadrugama, ali on još nije stigao na vladu ni u Skupštinu Srbije.

Za stabilnost tržišta i prehrambenu sigurnost zemlje neophodno je osposobiti institucionalne kapacitete Državnih Robnih rezervi. Sistem agrarnih robnih rezervi treba da čine dve *horizontalne komponente*: (a) stalne (strateške) i (b) stabilizacione (tržišne). Ova institucija trebalo bi da funkcioniše kao jedinstveni fleksibilan sistem za proizvodnju od interesa za tržište Srbije.

U cilju kontinuiranog sprovođenja edukativnih procesa i programa u oblasti upravljanja poljoprivrednim gazdinstvima i ovladavanja veštinama i znanjima neophodnim za profitabilno bavljenje agrarnom proizvodnjom kao biznisom, potrebno je podržati napore resornog ministarstva u reformisanju postojećih stručne i zapošljavanje novih stručnjaka iz oblasti poljoprivrede.

Od izuzetne važnosti za Srbiju je stvaranje uslova za revitalizaciju sela kao nosioca poljoprivredne proizvodnje, što znači jačanje poljoprivrednog gazdinstva, bolje uslove za život i rad na selu, pomoć države u obrazovanju članova poljoprivrednih gazdinstava i zadruga i zaustavljanje migracije seoskog stanovništva u urbane centre. Tako se stvaraju pretpostavke za ravnomeran regionalni razvoj Srbije, što treba podsticati posebnim programima podrške za marginalna poljoprivredna područja i staračka poljoprivredna gazdinstva.

Doslednim sprovođenjem programa razvoja poljoprivrede, prehrambene industrije i svestranog razvoja sela, savremena i industrijalizovana

Prerano primenjen sporazum

Mišljenja o efektima primene Sporazuma o stabilizaciji i pridruživaju na domaću poljoprivredu i prehrambenu industriju su podeljena, jer dok neki stručnjaci smatraju da je SSP za zadatka imao prilagođavanje standardima EU, drugi misle da je prerano primenjen.

Predsednik Društva agrarnih ekonomista Srbije **Miladin Ševarlić** je mišljenja da će primena ovog sporazuma za posledicu u budućnosti imati nastavak tendencije nestanka malih poljoprivrednih gazdinstava, a istovremeno u primeni standarda propustili smo mnogo rokova i teško ćemo uspeti da ih nadoknadimo.

Srbija je od 2000. godine dobila i 11 ministara poljoprivrede. Svi kada dodju na vlast, rade strategiju poljoprivrede.

poljoprivreda i prehrambena industrija bi predstavljala osnovu ubrzanog razvoja celokupne privrede i značajno doprinosila brzom razvoju ostalih grana industrije i infrastrukture.

Dohodak, posebno tržišnog proizvođača u poljoprivredi, trebalo bi da bude iznad proseka dohotka u ostaloj privredi (što je karakteristično za EU), jer je rad u poljoprivredi znatno teži i složeniji od rada u industriji.

Oko 2015. godine poljoprivreda u Srbiji bi trebalo da u potpunosti zadovolji domaću tražnju i da ostvari oko 5-6 milijardi dolara deviznog priliva od izvoza. Do 2020. godine, poljoprivreda u Srbiji bi trebalo da zadovolji domaću tražnju na višem i kvalitetnijem nivou i obezbedi devizni priliv od oko 10 milijardi dolara. U 2013. godini izvoz agara je bio 2,7 milijardi dolara, a uvoz 1,2 milijarde dolara i suficit je iznosio 1,5 milijardi dolara. Značajan deo deviznog priliva bi se angažovao za dalju modernizaciju poljoprivredne proizvodnje, prerađivačku industriju, navodnjavanje, odvodnjavanje, jačanje gazdinstva i školovanje proizvođača.

Umesto sadašnjih 628.000 sitnih poljoprivrednih gazdinstava, u Srbiji bi oko 2020. godine bilo oko 350.000 komercijalizovanih gazdinstava. Ostalo bi bile okućnice i sitna gazdinstva, koja bi, takođe, bila značajna za naturalnu potrošnju i tržište. U seoskim sredinama moglo bi da bude locirano oko 35-40 industrijskih delatnosti vezanih za poljoprivredu i oko nje, gde bi bila otvorena nova radna mesta za veći broj raspoložive radne snage sa sela, a gradovi bi prestali da budu prenaseljeni, sa socijalnim problemima. Na poslovima izvozno orijentisane proizvodnje visoko vredne hrane, proizvodnje junećeg mesa, plantažne proizvodnje lekovitog bilja, proizvodnje povrća u plastenicima, zatim, seoskom turizmu, kao i na berzanskim poslovima u prodaji cveća i povrća,

biće moguće uposliti 200.000 radno aktivnog stanovništva.

Istovremeno, u ostalim delatnostima industrije, zdravstvu, obrazovanju i uslužnom sektoru (trgovina i seoski turizam) bio bi angažovan deo aktivnog stanovništva. Na taj način, uslovi života bi se značajno izjednačili sa uslovima života u gradu, a orijentacija prema selu i poljoprivredi bi bila privlačnija za mlade, školovane kadrove.

Agrar čeka evropsko znanje

Proizvodnja hrane se ne povećava, prosečan prinos po hektaru je iza onih koje ostvaruju farmeri na Zapadu, a nema ni novca da se poljoprivredniku pomogne tako da s manje ulaganja proizvede više. Nova saznanja do njih teško stižu - stručnjaci

Srbiji rečeno da bi 2015. godine mogla da postane članica EU

Direktor kompanije "Global sid" **Saša Vitošević** je naveo da je primena SSP došla u pogrešno vreme, jer je našoj zemlji tada bilo rečeno da bi 2015. godine mogla da postane punopravna članica EU, pa je zato 1. januar 2014. godine bio određen za datum potpune liberalizacije. Vitošević navodi da jedan od vodećih elemenata agrarne politike EU jeste ruralni razvoj, odnosno razvoj malih poljoprivrednih gazdinstava, što u našoj zemlji nije slučaj. Subvencije u poljoprivredi su takođe neuporedive, pa se tako u EU za podsticaje u poljoprivredi izdvaja 310 evra po hektaru, a u Srbiji 85 evra po hektaru.

poljoprivredne službe retko ulaze u voćnjake, staje i obore.

Proizvodnjom hrane bavi se oko 628.000 domaćinstava. Najveći broj zemljoradnika nikada nije ugostio agronoma koji bi ga posavetovao. U republičkoj poljoprivrednoj službi zaposleno je samo 259 stručnjaka.

"Iako u Mladenovcu imamo poljoprivrednu stručnu službu niko nam ne dolazi da nas posavetuje. Radimo kako su radili otac i deda", kaže Dragan Nešić iz Šepšina kod Mladenovca.

Malo je zadruga u selima pa je malo i agronoma, zato se, na primer, povrtari, sami snalaze.

"Mnogobrojni proizvođači dolaze u Institut i na oglednim parcelama instituta i na otvorenom polju i u zaštićenom prostoru dobijaju najnovija saznanja", kaže Bogoljub Zečević iz Instituta za povrtarstvo, Smederevska Palanka.

Kako izgleda kada se uporedimo sa povrtarima u Zapadnoj Evropi? Prosečan prinos paprike po hektaru u Austriji je 98 tona, u Mađarskoj 48, a kod nas osam tona po hektaru.

Ni u ratarskoj proizvodnji nismo blizu najuspešnijima. Prosečan prinos pšenice po hektaru kod nas ne prelazi četiri tone, a u Evropskoj uniji prosek je sedam tona. Kukuruz koji se najviše seje i izvozi, u Srbiji rodi pet tona po hektaru, dok farmeri na Zapadu proizvode gotovo dvostruko više.

Kada bi poljoprivrednici ostvarili barem približan prinos koji postižu farmeri u Zapadnoj Evropi godišnji bruto prihod agrara od oko pet milijardi evra mogao bi da bude udvostručen.

Nije previše para potrebno da se kadrovski ojača poljoprivredna stručna služba, odnosno zaposle stručnjaci čija bi pomoć domaćinstvima mogla da se meri s onom koju dobijaju farmeri u Holandiji, Francuskoj, Nemačkoj, Sloveniji...

Dobro je to što bar mlađi poljoprivrednici uče putem interneta. Aleksandar Milić već nekoliko godina proizvodi američku borovnicu sa potpunom zaštitom od suše i grada.

- Bez interneta nama su oči zativorene. Ovde u svakom momentu imamo najnovija saznanja u oblasti proizvodnje, takođe o cenama, kretanje cena, i tako dalje", kaže Aleksandar Milić iz Mladenovca.

Uništeno više od 150.000 poljoprivrednih farmi

Po njegovim rečima, u našoj zemlji je poslednjih godina uništeno više od 150.000 poljoprivrednih farmi, a oko 63.000 ljudi je ostalo bez posla u poljoprivrednim preduzećima.

"Mi se nalazimo u prvoj od narednih desetak godina velikog spremanja u oblasti agrarne ekonomije", naveo je Ševarlić na Kopaonik biznis forumu.

On smatra da bi političari u zemlji morali daleko odgovornije da se ponašaju prema poljoprivredi, i da na svoje izborne liste uključe poljoprivrednike, ukoliko žele da se ova privredna grana razvija.

Prema njegovom mišljenju, takođe je potrebno da se definiše paket mera agrarne politike, kako bi se na organizovan način razvijala poljoprivreda u narednim godinama.

Za one koji su s internetom na Vi, dobra vest iz Ministarstva poljoprivrede: Uskoro će biti zaposleni stručnjaci koji će im nova saznanja prenositi oči u oči... Ali, sačekajmo da se vidi da li će se to ostariti. Jer, Srbija je od 2000. godine dobila i 11 ministara poljoprivrede. Svi kada dodju na vlast, rade strategiju poljoprivrede. Tek je završena, najavljuje buda, ali je otišao ministar sa vlasti! Pitanje je na šta će se odlučiti nova ministarka da li da nastavi sa javnom raspravom izradjene strategije, pa da onda ona ide u Vladu i - konačno u Skupštinu Srbije. Ili će se odlučiti za novu strategiju, kao što su radili njeni prethodnici. Samo jedna strategija od tih mnogo izradjenih je stigla do Vlade koja ju je i usvojila. To je bilo u vreme kada je ministar poljoprivrede u Srbiji bila dr Ivana Dulić Marković. To je jedina danas validna strategija, iako se ni ona ne primenjuje u praksi!

(Kraj)

INĐIJA • INĐIJSKE ORANICE NAKON OBILNIH KIŠA

Zemlja sve „popila“

U polju najlepše stoji šećerna repa, nikad nije bila ovakva, očigledno joj je godilo ovo vreme, hladno i kiša, pa nije bilo napasti. Suncokret isto stoji odlično, pšenica boluje a kukuruзу je zima

Ako je tačna procena da je poplavama obuhvaćeno oko 10 odsto ukupne poljoprivredne površine, onda će direktna šteta zbog gubitka ovogodišnjeg roda u poljoprivrednoj proizvodnji iznositi oko pola milijarde evra. Sa druge strane, šteta je kako se navodi, daleko veća jer postoje i drugi gubici, uništena stoka, mehanizacija, objekti kao i višegodišnji zasadi kažu stručnjaci. Tragom ove vesti posetili smo **Stevana Adamova**, dugogodišnjeg poljoprivrednika iz Indije, kako bismo iz prve ruke saznali kakvo je stanje na indijskim oranicama. Steva je poslednja dva dana proveo u svom ataru, a kako kaže zemlja je upila veliku količinu padavina, pa je bilo moguće obavljati poljoprivredne radove. Kako on kaže, za života, a poljoprivredom se bavi 40 godina, nije doživeo toliko kiše u svega nekoliko dana, a poljoprivredne kulture koje on uzgaja su različito reagovale. Steva uzgaja na skoro 60 jutara zemljišta standardne poljoprivredne kulture poput kukuruza, pšenice, šećerne repe i soje.

-Stiglo je sve odjednom, treba kukuruz da se šparta, pšenica je bolesna i treba da se prska još jednom, mada će to biti težak posao jer je hemija jako skupa, kiša je sve oprala pa ćemo morati još jednom da prskamo. U polju najlepše stoji šećerna repa, nikad nije bila ovakva, očigledno joj je godilo ovo vreme, hladno i kiša, pa nije bilo

Stevan Adamov-dugogodišnji poljoprivrednik

napasti. Suncokret isto stoji odlično, pšenica boluje a kukuruзу je zima počinje priču ovaj dugogodišnji poljoprivrednik iz Indije i dodaje da se samo čeka toplije vreme koje će pogodovati kukuruзу.

Kako ističe Steva a poručuju stručnjaci za svega nekoliko dana palo je oko 135 litara kiše u kratkom vremenskom periodu od svega nekoliko dana.

-Nikad ovako nije bilo, toliko kiše nije u jednom mesecu palo, a kamoli u tri dana. Bavim se poljoprivredom od kako znam za sebe, ali ne pamtim ovakve padavine. Dobro bi bilo da se malo raspodelilo, ali

nažalost nije tvrdi on i dodaje.

- Vlage za sada ima ali se stvorila kora pa se mora špartati kako bi se sačuvala vlaga. S obzirom da su najavljene visoke temperature sigurno je da će doći do isparavanja i to može samo ubrzati bolesti, pogotovo kod pšenice ali i ostalih kultura koje su sklone bolestima. Kukururu će toplota svakako pogodovati - ističe on.

Stevan Adamov je godinama u penziji pa je gazdinstvo registrovao na sina. Bez obzira na to poslednjih nekoliko dana intenzivno provodi u polju, obavljajući sve neophodne radove. Kao i većina poljoprivredni-

ka poručuje da od poljoprivrede nema dobitka, ali da je to posao koji radi čitav svoj radni vek.

-Mogu samo da kažem da stavljamo iz džepa u džep, jer sve je poskupelo od goriva, đubriva, semena do hemije. Ja sam samo preko 400.000 dinara dao za hemiju, a ono što treba da dobijemo od države to će biti ko zna kad i koliko ističe Steva i objašnjava da poljoprivrednici dobijaju samo za đubrivo i naftu, a to je jako malo.

- Na primer, ako ćemo dva puta da zaštitimo hektar pšenice treba nam oko 12.000 dinara, a dobijamo po hektaru isti taj iznos da prav-

Apel nadležnima

Kako ističe Stevan Adamov, poljoprivrednici se svakodnevno susreću sa drugom vrstom problema. Nesavesni pojedinci bacaju smeće na njihove njive, te se staraju divlje deponije. Najopasnije su plastične kese i flaše koje se teško razgrađuju i štete zemljištu. - Apelujem da se angažuje poljočuvarska služba kako bi naši atari bili zaštićeniji. Pojedinci zagađuju našu životnu sredinu i nemaju svest o značaju očuvanja. Pitanje je šta ćemo ostaviti našim potomcima - kaže na kraju naše priče Steva.

damo račune. To je samo za zaštitu pšenice, ne računamo seme, đubrivo i ostalo. Nema tu računice ali šta da se radi. Mi smo mali, jer onaj ko ima sto jutara zemlje taj je siromašan, opstaće samo oni koji imaju hiljade jutara i to je činjenica.

Brojni atari Sremu, pogotovo u blizini reka, nisu dobro prošli, naročito mesta gde ima i podzemnih voda. Na svu sreću ove godine, kako kaže Steva, kiša nije donela mnogo štete indijskoj poljoprivredi. Zemlja je suva i dobro upija te paori neće imati glavobolje kao prošle godine kada je zasade voća pobio grad i naneo veliku štetu poljoprivredi.

M. Balabanović

GAZDINSTVA

BINGULA • NENAD KANJA, POLJOPRIVREDNIK

Ne isplati se ovaj posao

Iako ima samo 28 godina **Nenad Kanja**, poljoprivrednik iz Bingule, zajedno sa svojim tri godine mlađim bratom **Vladimirom** obrađuje oko 50-tak hektara zemlje. Kaže da mu se cela porodica zemljoradnjom, a roditelji im i danas pomažu u tome.

- U našem vlasništvu je samo pet hektara zemlje, a sve ostalo uzimamo u zakup. Nisam učestvovao na licitaciji za državno poljoprivredno zemljište jer su mi cene bile previsoke, nego površine koje obrađujemo uzimamo u arendu od privatnih lica. Posedujemo uglavnom kompletnu sopstvenu mehanizaciju koja nam je potrebna za posao, a na površinama koje obrađujemo gajimo soju, kukuruz i žito. Prethodnih godina smo sejali i repu, ali smo odustali pošto su nam mnogo odbijali na nečistoće, tako da nam repa nije bila isplativa. Oko repe se treba mnogo namučiti, obaveza na njivi ima tokom cele godine, a zarada je slaba. Zato smo brat i ja rešili da je bolje da gajimo kukuruz, a za repu se možda odlučimo dogodine, ako situacija bude bolja nego što je sada - priča poljoprivrednik iz Bingule Nenad Kanja.

Žitarice koje gaji uglavnom najvećim delom proda, a jedan deo iskoristi za prehranu stoke. Kaže da drži desetak bikova namenjenih prodaji, ali da nije zadovoljan njihovom cenom na tržištu.

Poljoprivrednik Nenad Kanja iz Bingule

- Uopšte nisam zadovoljan ni tom cenom, kao ni cenom poljoprivrednih proizvoda. Stariji kažu da pamte i neka bolja vremena, ali ja ih nažalost nisam upamtio. Voleo bih da i za moju generaciju dođe neko bolje vreme, ali nisam preterani optimista - koliko vidim, nema nikavih pomaka u tom pravcu. Kada bih našao neki pristojan posao u svojoj mehaničarskoj struci odustao bih skroz od poljoprivrede. Rasprodao bih svu mehanizaciju, ne bih vi-

še uzimao zemlju u arendu, samo bih obrađivao to malo svoje zemlje koju imam čisto da prehranim neko svinjče za svoje potrebe i otišao bih da radim za platu. Možda ne bih toliko zaradio, ali bih barem manje razmišljao i ne bih gledao u nebo da vidim hoće li pasti kiša ili neće. Ovako, nemam ni slobodnog dana, ni bolovanja, ni godišnjeg odmora - priča Nenad, dodajući da zbog stalnih obaveza na njivi nema vremena da ode čak ni do Vrdnika da se barem dva dana okupa u banji, iako mu je ona na samo 20 kilometara od kuće.

A na pitanje šta je to što bi država mogla da uradi kako bi olakšala položaj poljoprivrednika, Nenad kaže:

- To sigurno nisu ove subvencije koje nam sada daju, jer su one zanemarljive s obzirom da imaju puno zahteva koje seljak mora ostvariti kako bi mogao da ima prava na njih. Mislim da bi trebalo da postoji zagarantovana cena poljoprivrednih proizvoda, a ne da je stalno menjažu, odnosno spuštaju kako odmiče sezona. Jer, u ovakvim uslovima mi samo obrćemo ono što zaradimo - okrunimo kukuruze iz čardaka samo da bi ponovo uložili u tu istu zemlju, a zarada je čisto da preživimo i da platimo račune, ništa drugo. I privatne arende su poskupele, kod nas se kreću oko 350 evra po jutru, tako da se sve manje isplati baviti se ovim poslom.

S. M. - M. M.

SETVA

ŠID • SETVA U ŠIDSKOJ OPŠTINI

Zasejano ukupno 28.914 hektara

Prskanje njiva u kukujevačkom ataru

U šidskoj opštini prema izveštajima od ponedeljka, 19. maja individualna gazdinstva i poljoprivredne zadruge zasejali su ukupno 28.914 hektara obradivih površina, a od ovog broja najveći deo površina se odnosi na individualna gazdinstva - ukupno 26.437 hektara, podaci su iz Kancelarije za poljoprivredu Opštine Šid. Prema planu setve, ostalo je da se poseje još samo oko 450 hektara, što se ovih dana završava, tako da se može reći da su individualna gazdinstva i poljoprivredne zadruge ovogodišnju setvu privedle samom kraju.

Poljoprivrednici su u setvi prioritet dali kukuruзу koji je zasejan na površini od 14.532 hektara, a ovom žitaricom zasejana je i najveća površina zemlje u vlasništvu poljoprivrednih zadruga, 893 hektara. Na

drugom mestu po zastupljenosti je soja, koju su individualni proizvođači posejali na 9.233 hektara, a zadruge na 996 hektara, što ukupno čini 10.229 hektara pod sojom. Sledi šećerna repa na ukupno 2058 hektara, suncokret na 424 hektara i povrće na 281 hektaru. Semenski kukuruz je zasejan na 160 hektara, od toga 125 pripada poljoprivrednim zadrugama, a krmno bilje je na 152 hektara.

U šidskoj opštini gaji se i duvan, pa je sotra „bela virdžinija“ planirana na 446 hektara na privatnim imanjima. Duvan traži mnogo rada, sejanje po plastenicima i rasađivanje, a za njegovu sadnju se čeka stabilnije i toplo vreme, što se očekuje početkom juna. Do sada je od planiranih 446 hektara, duvan posađen na 150 hektara.

S. M. - M. M.

Strateško planiranje i finansiranje

Neophodno je čvršće povezivanje primarne poljoprivredne proizvodnje sa prehrambenom industrijom i drugim industrijskim granama zasnovanim na poljoprivrednim proizvodima

Piše: **Branislav Gulan**, član Odbora za selo Srpske akademije nauka i umetnosti

Za uvođenje jasnih standarda u oblasti poljoprivredne proizvodnje, kontroli bezbednosti i kvaliteta hrane, kao i primeni utvrđenih standarda neophodna je finansijska pomoć države. Jedino primenom evropskih standarda poljoprivredna proizvodnja može jačati, razvijati se i postati konkurentna.

Za uspešan razvoj poljoprivredne proizvodnje potrebno je racionalno strateško planiranje i finansiranje poljoprivrede od strane države. Država treba da stvori preduslove za razvoj tržišta poljoprivrednih kredita.

Dakle, u sprovođenju agrarne politike, naročito pažnju treba posvetiti ravnomernom regionalnom razvoju, odobravanju povoljnih kredita, obezbeđivanju nepovratnih sredstava za unapređenje proizvodnje, zaštiti životne sredine, podsticanju plasmana domaće proizvodnje na nova tržišta, razvoju poljoprivredne tehnologije, jačanju konkurentnosti domaće proizvodnje, usklađivanju naših zakona sa zakonskom regulativom EU, kontinuiranom povećanju poljoprivrednog budžeta i očuvanju maksimalno dozvoljenog nivoa subvencija.

Proizvodnju, promet i preradu poljoprivrednih proizvoda treba liberalizovati, uz istovremenu primenu mera poreske i kreditne politike, kao i politike direktnih subvencija kojima će se podsticati i štitići domaći poljoprivredni proizvođači.

Neophodno je čvršće povezivanje primarne poljoprivredne proizvodnje sa prehrambenom industrijom i drugim industrijskim granama zasnovanim na poljoprivrednim proizvodima.

Stabilni i realni pariteti cena, podsticajna poreska politika, stimulacija izvoznog orijentisanih programa i realizacija viših nivoa finalnih poljoprivrednih proizvoda treba da budu predmet dugoročnih mera poljoprivredne politike.

Istovremeno, zaštitom geografskog porekla i brendiranjem domaćih proizvoda omogućava se proizvođačima da povećaju vrednost svojih proizvoda pridodajući im dodatni kvalitet kao rezultat njihove geografske određenosti i povezanosti sa tradicionalnim načinom proizvodnje.

Radi zaštite domaće poljoprivredne proizvodnje i radi očuvanja zdravstvenog stanja stanovništva, potrebno je zabraniti proizvodnju i uvoz genetski modifikovane hrane, kao i sistematsko jačanje svesti o potrebi zaštite životne sredine u sektoru poljoprivrede i što veću upotrebu bioloških izvora energije. To je već uradio nekoliko desetina opština u Srbiji.

Potrebno je što brže kompletiranje katastra poljoprivrednog zemljišta, za rešavanje pitanja denacionalizacije i restitucije, kao i za stvaranje preduslova za otvaranje novih kreditnih linija za kupovinu zemljišta.

Da bi poljoprivrednici ovladali veštinama i znanjima neophodnim za profitabilno bavljenje agrarnom proizvodnjom kao biznisom, potrebno je podsticati afirmaciju i reformu zadružnog pokreta i autentičnog drugarstva koje je u tradiciji našeg naroda. Zadruga su nosioci ekonomskog, socijalnog i kulturnog napretka seoskih sredina i mogu da ostvare znatan uticaj na kreiranje agrarne politike i suzbijanje monopola na tržištu poljoprivrednih proizvoda. Zbog toga treba ubrzati proces donošenja zakona o zadrugama. Da bise počeli vraćati zadrugarstvu, jer samo udruženi mogu opstati malki proizvođači Odbora za selo Srpske akademije nauka i umetnosti je ukazao na taj problem i ponudio rešenje kroz štampa-

U privatnom sektoru je znatno izraženija usitnjenost poseda

ne publikacije – vodiča „Zašto i kako se organizovati u zadrugu“ u 50.000 primeraka. Cilj je bio da u svako selo stigne po 10 brošura. Treba podsticati osnivanje i strukovnih udruženja seljaka, kako bi se ojačala njihova pozicija u pregovorima sa prerađivačima i otkupljivačima.

Za stabilnost tržišta i prehrambeno sigurnost zemlje neophodno je osposobiti institucionalne kapacite državnih Robnih rezervi. Sistem agrarnih robnih rezervi treba da čine dve horizontalne komponente: (a) stalne (strateške) i (b) stabilizacione (tržišne). Ova institucija trebalo bi da funkcioniše kao jedinstveni fleksibilan sistem za proizvode od interesa za tržište Srbije.

Nauka u hrani

Osnovni pravci naučno-istraživačkog rada u funkciji razvoja poljoprivrede treba svrstati u tri grupe: (1) agroekološka istraživanja; (2) biotehničko-tehnološka, i (3) agroekonomska i ruralno-sociološka istraživanja. Produbljena agroekološka i biotehničko-tehnološka istraživanja u različitim regionima su veoma značajna, pre svega, za povećanje prinosa, kvaliteta proizvoda i ukupne proizvodnje, kao i za rejonizaciju poljoprivredne proizvodnje. Agroekonomska i ruralno-sociološka istraživanja, u uslovima tržišne orijentacije privrede, posebno su značajna zbog praćenja i usmeravanja intenzivnih procesa i posledica promena agrarne i socijalne strukture.

Sistem edukacije kadrova za potrebe agrobiznis sektora i ruralnog razvoja, od osnovnog (srednjeg) do visokog obrazovanja treba reformisati i putem specijalizacije i drugih oblika permanentnog usavršavanja stalno prilagođavati privredno-sistemskim uslovima, naznačenim i očekivanim promenama vlasničke i posedovne strukture, novim tehničko-tehnološkim rešenjima i marketing konceptu razvoja agroindustrijske proizvodnje.

Orijentacija na stvaranje vlastitih sorti i savremeni razvoj semenarstva, kao osnove razvoja poljoprivrede. Naučne institucije u Srbiji ostvaruju značajne uspehe u oblasti oplemenjivanja poljoprivrednog bilja (preko 1.500 novostvorenih sorti i hibrida), koje po rodnosti i kvalitetu spadaju u vodeće u svetu (posebno kukuruz,

pšenica, suncokret). Uspešan razvoj oplemenjivanja bilja treba da prati i intenzivan razvoj proizvodnje semena za domaće potrebe i za izvoz, s obzirom na već izgrađene savremene kapacitete za doradu semena, veoma povoljne zemljišno-klimatske uslove i veoma obučeni i stručni kadar. Znatne količine semena kukuruza, suncokreta i pšenice, sadnog materijala, vinove loze i drugo, može se izvesti svake godine. Kao imperativ u razvoju poljoprivrede do 2020. godine treba staviti očuvanje velikih zemljišnih kompleksa i proizvodno-tehnoloških celina za proizvodnju i doradu semenske robe, u skladu sa standardima izolacije i sprečavanja nekontrolisanog oprašivanja.

Specifičnosti geografskog položaja i klimatskog podneblja uslovlili su izuzetno veliku biološku raznovrsnost Srbije, kao bogat izvor prirodnih, autohtonih, genetičkih resursa, zaštita biodiverziteta i čuvanje genofonda, je jedna od najvažnijih mera za planiranje i unapređenje biljne proizvodnje. Obnovom zavoda za biljne i životinjske genetičke resurse i izgradnjom banke biljnih gena stekli bi se uslovi za pravilno i kvalitetno očuvanje biljnih i životinjskih genetičkih resursa.

Revitalizacija sela

Od izuzetne važnosti za Srbiju je stvaranje uslova za revitalizaciju sela kao nosioca poljoprivredne proizvodnje, što znači jačanje poljoprivrednog gazdinstva, bolje uslove za život i rad na selu, pomoć države u obrazovanju članova poljoprivrednih gazdinstava i zadruga i zaustavljanje migracije seoskog stanovništva u urbane centre. Jer, na prostoriam SFRJ je za poslednjih pola veka (od 195. do 2020. godien iz sela u grad prešlo osma miliona ljudi). Za takav proces u svetu je bilo potrebno oko 150 godina.

Tako se stvaraju pretpostavke za ravnomern regionalni razvoj Srbije, što treba podsticati posebnim programima podrške za marginalna poljoprivredna područja i staračka poljoprivredna gazdinstva.

Doslednim sprovođenjem programa razvoja poljoprivrede, prehrambene industrije i svestranog razvoja sela, savremena i industrijalizovana poljo-

privreda i prehrambena industrija bi predstavljala osnovu ubrzanog razvoja celokupne privrede i značajno doprinosila bržem razvoju ostalih grana industrije i infrastrukture.

Dohodak, posebno tržišnog proizvođača u poljoprivredi, trebalo bi da bude iznad proseka dohotka u ostaloj privredi (što je karakteristično za EU), jer je rad u poljoprivredi znatno teži i složeniji od rada u industriji.

Cilj je da već oko 2015. godine poljoprivreda u Srbiji bi trebalo da u potpunosti zadovolji domaću tražnju i da ostvari oko pet-šest milijardi dolara deviznog priliva od izvoza. Do 2020. godine, poljoprivreda u Srbiji bi trebalo da zadovolji domaću tražnju na višem i kvalitetnijem nivou i obezbedi devizni priliv od oko 10 milijardi dolara. To upućuje na zaključak da kao zemlja možemo i moramo biti stalni izvoznik poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, najmanje u vrednosti šest milijardi dolara, već narednih godina. Ono što je realno, mogli bi do 2020. godine izvoziti i to:

- Milion tona pšenice
- Tri miliona tona kukuruza
- 250.000 tona šećera, 100.000 tona ulja
- Voća, povrća u vrednosti od oko 400 miliona dolara
- Žive stoke i mesa u vrednosti od 250 miliona dolara
- Vina i žestokih pića u vrednosti od 50 milioan dolara
- Duvana u vrednosti od 20 miliona dolara

Značajan deo deviznog priliva bi se angažovao za dalju modernizaciju poljoprivredne proizvodnje, prerađivačku industriju, navodnjavanje, odvodnjavanje, jačanje gazdinstava i školovanje proizvođača. U seoskim sredinama moglo bi da bude locirano oko 35-40 industrijskih delatnosti vezanih za poljoprivredu, gde bi bila otvorena nova radna mesta za veći broj raspoložive radne snage sa sela, a gradovi bi prestali da budu prenaseljeni, sa socijalnim problemima. Na poslovima izvoznog orijentisane proizvodnje visoko vredne hrane, proizvodnje junećeg mesa, plantažne proizvodnje lekovitog bi-

lja, proizvodnje povrća u plastenicima, zatim, seoskom turizmu, kao i na berzanskim poslovima u prodaji cveća i povrća, moguće je već narednih godina uposliti 200.000 radnog aktivnog stanovništva.

Istovremeno, u ostalim delatnostima industrije, zdravstvu, obrazovanju i uslužnom sektoru (trgovina i seoski turizam) bio bi angažovan deo aktivnog stanovništva. Na taj način, uslovi života bi se značajno izjednačili sa uslovima života u gradu, a orijentacija prema selu i poljoprivredi bi bila privlačnija za mlade, školovane kadrove.

Da bi sve ovo postigli u Srbiji postoje povoljni prirodni uslovi za raznovrsne poljoprivredne proizvodnje. Ona se nalazi na najpovoljnijem području severne geografske širine, sa četiri godišnja doba i četiri klimatska područja, veoma pogodna za poljoprivrednu proizvodnju.

U Srbiji je odnos šumske i poljoprivredne površine (39:61 odsto) takodje povoljan i iznad je odnosa u Evropi, što je takodje velika prednost za uspešan razvoj poljoprivredne proizvodnje. Medjutim, dobar deo poljoprivrednog zemljišta je zakišenjen, kao rezultat nekontrolisane upotrebe hemijskih sredstava, a u Vojvodini je zaslanjen. To sve umanjuje proizvodne mogućnosti, a povećava troškove proizvodnje. Potrebne su određene agrotehničke mere za popravljavanje zemljišne strukture – kalcifikacije, veća upotreba organskog đubriva...

Vodni režim je takodje povoljan, ali nedovoljno iskorišćen. Kanal Dunav – Tisa – Dunav najveći je i jedinstven hidrosistem u svetu, dug 986 kilometara, a neiskorišćava se za poljoprivrednu proizvodnju, ili je to veoma malo. Rečni tokovi se takodje veoma malo koriste za navodnjavanje. Od ukupnih obradivih površina, samo se navodnjava tek oko 1,2 odsto ili površina od oko 40.000 hektara. Možda iam i malo više, ponajviše 15.000 hektara, koliko ima platenika i staklenika, au njim nema proizvodnje bez navodnjavanja. Te navodnjavane površine nisu registrovane.

U Srbiji je zbog velike geografske heterogenosti teško obeležiti globalne mikroeone poljoprivrede, ali se mogu lako obeležiti reoni pojedinih proizvodnji (žita, indutrijskih kultura, voća, groždja, stoke...) a to je najznačajnije za ekonomsku politiku u agraru.

Od ukupno obradivog zemljišta 95 odsto (oko 4.000.000 hektara) je u vlasništvu privatnih posednika, a pet odsto (225.000 hektara) u vlasništvu poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga. Poslednjih godina je, uz izvesna kolebanja, prisutan trend smanjivanja površina u vlasništvu poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga. Veličina poseda je veoma heterogena. Najveći broj preduzeća – poseda je u kategoriji do 50 hektara (55,3 odsto), a najmanji u kategoriji preko 5.000 hektara (2,95 odsto). U privatnom sektoru je znatno izraženija usitnjenost poseda. Dominiraju gazdinstva – farme čiji je posed tri hektara (58,1 osto) samo 0,8 odsto gazdinstava imaju posed od 15 – 20 hetkara, a 0,5 odsto posed veći od 20 hektara. U Velikoj Britaniji prosečan veličina farme iznos 69,3 hektara, Francuskoj 41,7 hektara, Danskoj 42,6, Holandiji 18,6, Nemačkoj 31 hektar, Belgiji 20,6 hektara. U EU prosečna veličina farme je 20,7 hektara, što je pet puta više od prosečne veličine porodičnog gazdinstva u Srbiji.

(Nastaviće se)

Stanje u voćnjacima i vinogradima

SREMSKA MITROVICA

Zaštita vinove loze

Na teritoriji RC Sremska Mitrovica vinova loza se nalazi u fenofazi BBCH skale 55 (cvast nabubrela, cvetovi zatvoreni zajedno spojeni) i 57 (cvast potpuno razvijena, cvetovi odvojeni).

Prva primarna infekcija ostvarena je 02. maja druga infekcija ostvarena je 14 do 16. maja a zatim 17. maja primećene su prve uljaste pege na listu loze.

Preporučuje se proizvođačima da u što kraćem roku primene fungicide za suzbijanje plamenjače. Mogu se izabrati neki od sledećih preparata:

- a.m. fosetilaluminijum + folpet Mikal Flash u konc. 0,3 do 0,4%
- a.m. dimetomorf + ditianon Forum Gold u konc. 0,15%
- a.m. piraklostrobin + metiram Cabrio Top u konc. 0,2% (zaštita i plamenjača i pepelnica)

Vremenske prilike, velika količina vlage u zemljištu i više temperature su faktori koji pospešuju intenzivniji rast lastara vinove loze tako da je potrebno primeniti sistemične fungicide u cilju zaštite od pepelnice vinove loze *Uncinula necator*.

Naročito pažnju posvetiti zasadima gde je u toku prethodne vegetacije intenzitet zaraze bio jači.

Za suzbijanje pepelnice mogu se koristiti neki od sledećih fungicida:

- a.m. propopikonazol preparat Tilt 250 EC u konc. 0,01-0,015%
- a.m. penkonazol preparat Topas 100 EC u konc. 0,025%

Sistemičnim preparatima dodati i kontaktni preparat na bazi elementarnog sumpora u konc. 0,2%.

Bakteriozna plamenjača

Na teritoriji RC Sremska Mitrovica u prethodnom periodu palo je i do 180 mm kiše. Kiša je praćena vetrom olujne jačine koja je otkidala listove, plodove, grane pa i čitava stabla izvaljivala zbog velike vlažnosti zemljišta. U prethodnom periodu, ustanovili smo prisustvo bakteriozne plamenjače na granama i grančicama jabučastih voćnih vrsta.

U novonastaloj situaciji, zbog povreda biljnih delova, postojanja infektivnog potencijala u zasadima voća, ali i povoljnih vremenskih uslova (porast temperatura uz pojavu popodnevnih pljuskova). Ponovo bi mogli dovesti do infekcije gljivom *Erwinia amylovora*. Preporučuje se proizvođačima da uz redovan tretman koji će raditi po preporukama u cilju suzbijanja *V. inaequalis*, pepelnice urade tretman i preparatima koji sadrže aminokiseline koje utiču na povećanje imuniteta biljaka i otpornosti na bolesti. Od aminokiselina može se koristiti preparat Isabion u količini 3 l/ha. Takođe se

Čađava krastavost na listu jabuke

preporučuje proizvođačima obavezan obilazak zasada i ukoliko primeće bakterioznu plamenjaču ODMAH pristupe odstranjenju zaraženih biljnih delova na već ranije opisane načine. Odstraniti dezinfikovanim alatom deo biljke sa simptomom obuhvatiti i 20-30 cm dela biljke bez simptoma gde je došlo do infekcije, biljni materijal izneti iz voćnjaka i spaljivanjem uništiti. Nakon preduzetih mehaničkih mera suzbijanja potrebno je zasad hemijski tretirati preparatima na bazi bakra (preparate koristiti u nešto nižim dozama od preporučenih).

Insekti u zasadu jabuke

U pojedinim zasadima jabuke na terenu RC Sremska Mitrovica uočeno je prisustvo oštećenja od jabučne ose *Hoplocampa testudinea*, procenat oštećenja naročito na ajdaredu je od 30-40%.

Jabučna osa se javlja u vreme cvetanja jabuke, polaže jaja u cvetnu ložu, ispiljena larva na plodu pravi karakteristične brazde a potom se ubušuje u unutrašnjost ploda koji je veličine do 10 mm, dok ne završi svoj larveni preobražaj ona ošteti nekoliko plodova koji se nalaze jedan pored drugog. Oštećeni plodovi otpadaju u njima se nalaze kokoni sa štetočinom koja na taj način prezimljava u zemljištu na dubini oko 10 cm. Eklozija imaga vrši se u toku aprila meseca.

Jabukov smotavac *Carpocapsa pomonella* se na lokalitetu Divoš javila 25.04 na 80.85 CDD od 1. januara stepen dana

Na lokalitetu Erdevik 21.04. na 94.58 CDD od 1. januara

U toku je intenzivan let i polaganje jaja štetočine.

Preporučuje se proizvođačima tretman insekticidima koji imaju izraženo ovcidno i ovilarvicidno delovanje.

- a.m. hlorantraniliprol prteparat Coragen 20 SC u konc. 0,02%
- a.m. fenoksikarb preparat Insegar 25 WG u konc. 0,06%

- a.m. lufenuron preparat Match 050 EC u konc. 0,1%
- a.m. piriprosifen preparat Prince u konc. 0,1%
- Harpun u konc. 0,1% ili Lascar 100 EC u konc. 0,1%

U zasadima jabuke registrovane su i kolonije lisnih vašiju u ovom trenutku najprisutnije su kolonije pepeljaste vašij jabuke *Dysaphis plantaginea*.

Kolonije *Dysaphis devecta* (lisna vaš crvenih gala) su sporadično i u manjem obimu prisutne.

Uočeno i formiranje kolonija *Myzus persicae* na vršnim delovima lastara jabuke.

Preporučuje se proizvođačima obilazak zasada i ukoliko uoče prisustvo vašiju tretman insekticidima:

- a.m. tiametoksam Actara 25 WG u konc. 0,05%
- a.m. tiakloprid Calypso 480 SC 0,03%
- a.m. acetamiprid Afinex 20SP, Tonus, Kestrel u konc. 0,05%
- a.m. imidakloprid Kohinor 200SL u konc. 0,05-0,06%

Na lokalitetu Morović u feromonskoj klopci od 07. maja hvata se veliki broj imaga *Synanthedon mopieformis* staklokrilac, suzbijanje se poklapa sa suzbijanjem *C. pomonele*.

Veturia inaequalis

Jabuka je u fenofazi BBCH 71 - plodovi su dostigli dimenzije do 10 mm. Opadanje plodova posle cvetanja - do BBCH 72 plodovi veličine do 20 mm.

Piljenje larvi kruškine buve

Čađava krastavost na plodu ajdareda

Pregledom zasada jabuke uočena je pojava čađave krastavosti na listu i plodu.

Izdvajanjem i pregledom peritecija ustanovljeno je ispražnjenost peritecija 96%, obzirom da u prirodi ima još veoma mali broj askospora koje su sposobne da u povoljnim uslovima temperature i vlažnosti klijaju i ostvare primarne infekcije. Proizvođačima se preporučuje tretman posle kišnog perioda.

Naročito, proizvođači koji imaju simptome primarnih askospornih infekcija na listu i plodu u narednom periodu moraju nastaviti sa konstantnom zaštitom jabuke.

Preporučuje se proizvođačima da posle kiše urade tretman kombinacijom preventivnih i kurativnih preparata.

- a.m. kaptan preparat Captan 50WP u konc. 0,25 ili Captan 80WG u konc. 0,2%
- u kombinaciji sa a.m. difenokonazol Scoree 240 EC, Sekvenca, Scooter u konc. 0,04%
- a.m. fenbuonazol Indar 5 EW u konc. 0,09%.

ili a.m. miklobutanil preparat Systane 240 EC u konc. 0,035% koja će ujedno delovati i na pepelnice.

Kruškina buva

Pregledom zasada kruške uočeno je da je došlo do piljenja larvi kruškine buve, prisutni su larveni stadijumi L1, L2 i L3, ženke i dalje polažu jaja na najmlađe biljne delove.

Na AMS koja se nalazi u zasadu kruške na lokalitetu Kukujevci,

vrednost akumuliranih stepen dana od 01.01. sa datumom 13.05 iznosi 875,85 cdd.

Preporučuje se proizvođačima da urade tretman insekticidima koji imaju efekat na larve

- a.m. spirotetramat Movento 100 SC u konc. 0,15%
- a.m. abamektin + hlorantraniliprol Voliam targo u konc. 0,11% uz dodatak ulja EOS 0,5% ili Letol ulje 0,5%

• a.m. abamektin 180 g/l preparat Vertimec 018 EC (ili neki drugi preparat na bazi iste aktivne materije) u konc. 0,15% uz dodatak ulja ili Sylwet L77 u konc. 0,03% ukoliko već imamo prisutnu mednu rosu.

RUMA

Zaštita jabučastog voća

Na području delovanja RC Ruma u periodu od 13.5. do 17.5. zabeleženi su sledeći podaci: (tabela1).

Ovakvi uslovi izuzetno pogoduju razvoju bolesti. Čim se za to stvore uslovi neophodno je sprovesti zaštitu.

Zasade jabuke i kruške treba zaštititi od prouzrokovala čađave krastavosti (*Venturia inaequalis* i *Venturia pyrina*). Neprekidno vlaženje lista tokom ovog perioda stvorilo je uslove za teške infekcije. Preporučuju se sistemični preparati sa povratnim delovanjem do 72 sata u kombinaciji sa nekim od preventivnih preparata.

U zasadima jabuke treba nastaviti sa zaštitom protiv jabučnog smotavca insekticidima ovcidno-larvicidnog delovanja: Coragen (a.m. hlorantraniliprol) 0,02% ili Insegar 25 WG (a.m. fenoksikarb) 0,06% ili Runner 240-SC (a.m. metoksifenozid) 0,04-0,06%.

Zbog registrovanog prisustva bakteriozne plamenjače (*Erwinia amylovora*) na jabučastim voćnim vrstama i novonastalih povreda biljnih delova usled neвременa, mogu se koristiti preparati na bazi aminokiselina radi jačanja otpornosti biljaka. Ukoliko se uoče simptomi pristupiti mehaničkom uklanjanju zaraženih biljnih delova dezinfikovanim alatom (20-30 cm ispod vidljivih simptoma), kao i uklanjanju sekundarnih cvetova, po suvom i toplom vremenu, njihovom iznošenju iz voćnjaka i spaljivanju. Rane nastale rezidbom neophodno je dezinfikovati 1% rastvorom nekog od bakterijskih preparata.

Lokalitet	Padavine (mm/m ²)	Dužina vlaženja lista (h)	Srednja dnevna temperatura (°C)
Irig/Kudoš	222,8	78,08	11
Novi Slankamen 1	107,2	96,17	10,9
Novi Slankamen 2	133,6	81,67	10,8
Ruma/Fišer	116,8	96	10,9

(tabela1)

JARAK • MILAN KOVAČEVIĆ, POTPREDSEDNIK LOVAČKOG SAVEZA

Sačuvati divljač od poplava

- Prema našim saznanjima nema, za sada, prijavljenih šteta na divljači na našem terenu, ali one, verovatno postoje i videće se najkonkretnije kada se povuče voda u svoja korita - kaže Milan Kovačević

Lovačko udruženje "Srem - Mačva" gazduje sa blizu 70.000 hektara zemljišta pod šumom na teritoriji koja pripada gradu Sremska Mitrovica i koja obuhvata bogat fond visoke i niske divljači. Znatna deo ovog lovnog područja nalazi se uz ili u blizini Save i njenih pritoka, a njihov nezapamćen vodostaj je doveo do uvođenja vanredne situacije i u ovom domenu. To, u najkraćem, donosi dodatne poslove i zadatke lovačkom udruženju, mesnim lovačkim društvima i lovcima na terenu sa ciljem očuvanja fonda divljači po svaku cenu. Kako je tekla dosadašnja odbrana lovnog područja, šta se radilo i šta će se raditi u tom pravcu, tema je našeg razgovora sa **Milanom Kovačevićem**, sekretarom Lovačkog udruženja "Srem - Mačva" i potpredsednikom Lovačkog saveza Srbije.

Milan Kovačević

jer je, u jednom periodu, naišao veliki talas rečne vode.

Vi ste potpredsednik Lovačkog saveza Srbije. Kakva su saznanja u vezi šteta od poplava u šumama u drugim područjima?

- I to stanje će se naknadno konkretnije znati, ali jasno je da će ovaj problem biti prisutan u Jameni, Višnjicevu i Moroviću, gde imamo veliki broj jelenske divljači i divljih svinja. Divljač će zbog poplave ići ka Fruškoj gori. Zato apelujem na sve članove lovačkih društava i sve ljude, da ne plaši divljač, već da ih pusti da se mirno dislociraju. Sada se srne lane, a divlje krmače su sa prasicima.

Kakve su mere već preduzete u sklopu aktuelne situacije na terenu?

- U sklopu aktuelne situacije lovačko društvo je preduzelo adekvatne mere tako što su lovci sa čamcima patrolirali po šumi koja je bila poplavljena, spašavali su divljač, a to se događalo u delovima Legeta i Turjana koji su između Sremske Mitrovice i Jarka. Primećeno je nekoliko komada divljači i u delu šume Dobreč, pa je i to bio povod da lovci krenu u patrolu čamcima i spašavaju ih. Korisne informacije dobijamo od ljudi na terenu, koji su, na primer, pre neki dan na nasipu kod Jarka primećili da se u šumi nalaze tri srne u vodi. Pomogli su srnama da izađu iz vodene stihije.

Važno je spasiti divljač

Zasedali su odbori lovačkih reona. Šta su bile teme skupova i kakva je poruka lovcima?

- Na svim tim sednicama tema je bila ista - kako pomoći ugroženim terenima. U pitanju su velike površine pod vodom, pa sevalja odlučiti za najefikasniji način pomoći. Neki su se odlučili za dopremanje hra-

ne, neki za pomoć u novoj divljači. Najvažnije nam je svima da spasimo divljač na bezbedno mesto, da joj obezbedimo hranu i so, a za sve ostalo ćemo se pobrinuti kada se steknu uslovi, poručio je Milan Kovačević, sekretar Lovačkog udruženja Srem mačva i potpredsednik Lovačkog saveza Srbije.

S. Đaković - SI. Nikšić

Ima li prijavljenih šteta od poplava kada je divljač u pitanju? Gde postoje mogućnosti za takve štete?

- Prema našim saznanjima, za sada, nema prijavljenih šteta na divljači na našem terenu, ali one, verovatno postoje i videće se naj-

konkretnije kada se povuče voda u svoja korita. Štete bi mogle da budu evidentirane na području Sremske Rače, Bosuta, možda i Kuzminu i Martincima, kao i na području kojim upravljaju lovačka društva Sremska Mitrovica, Šašinci i Jarak, a koja su uz reku Savu. Verovatno je ostalo divljači u šumama uz Savu koja nije uspela da se izvuče,

Obilazak šume kod Jarka

Odbrambeni bedem pored šume Dobreč kod Jarka

POPLAVA DONELA I RAZNE SITUACIJE

Srne se vraćale po lanad!

Zaposleni u Javnom preduzeću Vojvodina šume uspeli su da spase deo divljači od poplavnog talasa u rezervatu Koviljsko-petrovaradinski rit.

Poplavni talas je preplavio skoro sve grede, a životinje su bežeći od vodene stihije tražile tačke rita koje nisu poplavljene.

Zahvaljujući zaposlenima u Šumskoj upravi Kovilj i lovcima iz Lovačkog društva "Fazan" iz Kovilja, brzo se odreagovalo, a uplašene životinje su spasene od sigurnog uginuća, navodi se u saopštenju Vojvodina šuma.

Dodaje se da bi se u normalnim prilikama divljač sama povukla i spasla ispred vodene stihije, jer to instiktivno oseća, ali je ove godine to bilo drugačije jer se plavljenje dogodilo u periodu kada divljač ima dosta mladunaca koji nisu u stanju da beže ili da se sami brinu o sebi, a roditelji ne žele da ih napuste.

Vepar na beogradskim ulicama

Pravi primer roditeljskog instinkta kod divljači video se kad su spasioci srne pustili u atar, a one su se ponovo vraćale u rit skačući s nasipa u vodu. U nekoliko navrata zaposleni su morali da ih vade iz vode.

Divlja svinja na Novom Beogradu

Mnogi stanovnici Novog Beograda imali su 20. maja susret sa divljom svinjom. Prvi put je viđeno oko osam ujutru kod zgrade

Spasene srne

"Energoprojekta" čiji su zaposleni pozvali policiju.

Ipak, vepar od oko 50 kilograma ubrzo je pobegao u pravcu hotela "Jugoslavija" gde ga je dosta očevidaca prijavilo na društvenim mrežama.

Kasnije se i pojavio video-snimak vepara u blizini „Ju biznis centra“.

Pretpostavlja se da je divlja svinja stigla na Novi Beograd preplivavši Dunav, a šta je nagnalo na taj potez ostaje misterija.

S. N.

NOVI SAD • OTVOREN 81. MEĐUNARODNI POLJOPRIVREDNI SAJAM

U senci poplava

Predstavlja se oko 1.500 izlagača iz 60 zemalja, a zemlja partner je Holandija

Na Novosadskom sajmu u utorak je otvoren 81. Međunarodni poljoprivredni sajam, koji će trajati do 26. maja. Sajam je otvorio prvi potpredsednik Vlade Srbije i ministar spoljnih poslova Ivica Dačić. Na toj manifestaciji predstavlja se oko 1.500 izlagača iz 60 zemalja, a zemlja partner je Holandija. Ivica Dačić je rekao i da je Vlada Srbije donela odluku da 81. Međunarodni poljoprivredni sajam bude održan i pored situacije sa poplavama.

Ivica Dačić je kazao da je poljoprivreda razvojna šansa Srbije, pogotovo da bi se ublažile štete od poplava.

Dačić je rekao da poljoprivredna proizvodnja u narednom periodu mora da bude iskorišćena za podsticaj razvoja privrede u celini, jer je stabilnost u toj oblasti potrebna da bi se prevazišla kriza i štete koje je prouzrokovala poplava.

On je istakao da, posebno zbog štete koju su poljoprivredi nanele katastrofalne poplave na gotovo polovini

Sa sajma

teritorije zemlje, toj delatnosti treba pristupiti planski, sistemski i sa dugoročnom strategijom.

Poljoprivreda u Srbiji, kako je kazao, trenutno učestvuje sa 10 odsto u bruto domaćem proizvodu (BDP) Srbije i 20 odsto u izvozu, a zapošljava

21 odsto stanovništva, i naglasio je da je te pokazatelje potrebno što pre još povećati.

"Strah od liberalizacije tržišta u ovoj oblasti je neopravdan. Treba učiniti sve da se podigne učešće poljoprivrede u BDP putem agrotehničkih mera i finansijskih garancija, kako bismo obezbedili jasnu i izvesnu budućnost poljoprivrednom sektoru", rekao je Dačić.

Istakao je da je veoma važno to što je Holandija partner ovogodišnjeg sajma poljoprivrede, jer je njeni rezultati u toj oblasti svrstavaju u sam svetski vrh, te će Srbija moći da izgradi dobre partnerske odnose i preuzme iskustva.

Ministar spoljnih poslova Kraljevine Holandije Frans Timmermans rekao je da je holandska vlada odlučila da Srbiji donira 500.000 evra bespovratne pomoći za saniranje posledica poplava.

- Srbija može da računa na solidarnost Holandije u ovim teškim

vremenima. Takođe, naš smrtni neprijatelj je voda, a mi smo uspeli da je pretvorimo u saveznika. To iskustvo želimo da podelimo sa Srbijom, kako biste naučili kako da se borite sa njom - kazao je Timmermans.

Na toj najvećoj i najznačajnijoj regionalnoj sajamskoj manifestaciji u oblasti poljoprivrede, koja će biti održana u senci katastrofalnih poplava koje su ovih dana pogodile našu zemlju, organizatori očekuju više desetina hiljada posetilaca i najavljuju dolazak velikih privrednih delegacija iz Ujedinjenih Arapskih Emirata, Kine, Rusije, Moldavije, Rumunije i drugih država.

U okviru izuzetno bogatog programa priredbi na novosadskom Poljoprivrednom sajmu veliko interesovanje posetilaca sigurno će i ove godine biti za izložbu poljoprivredne mehanizacije. Pažnju će svakako privući i tradicionalna Nacionalna izložba stoke na kojoj će biti predstavljeno više od 1.300 odabranih grla domaćeg uzgoja.

Kao nagrada za najsrećnije posetioce, na ovom poljoprivrednom sajmu će u poklon igri za kupce ulaznica, biti dodeljena dva traktora "belarus", koje daruje kompanija Agropanonka MTZ Finke.

Poljoprivredni sajam u Novom Sadu, koji će trajati do 26. maja, za posetioce će biti otvoren svakog dana od devet do 19 sati. Pojedinačne ulaznice koštaju 500 dinara, za organizovane kolektivne posete cena karte je 350 dinara dok po 200 dinara plaćaju oni u organizovanim školskim posetama, deca od sedam do 12 godina i za penzioneri.

S. P.

ZANIMLJIVOSTI

Kombajn za pola miliona evra

Veliku pažnju posetilaca, posebno povrtara, privlači samohodni kombajn "varitron" za vađenje krompira, kapaciteta deset hektara dnevno, vredan 533 hiljade evra. Pored najskuplje, ITN grupa izlaže i najjaču sajamsku mašinu. Reč je o silaznom kombajnu, snage 700 KS, kapaciteta 250 tona na sat.

Na 81. međunarodnom poljoprivrednom sajmu ITN nudi male priključne mašine, uz prosečnih pet odsto popusta.

Nerast težak 420 kilograma

Ove, kao i svih prethodnih godine organizovana je nacionalna izložba stoke. Posetioци imaju prilike da vide 65 goveda, 213 konja, više od 400 ovaca, 270 svinja, 70 koza i više od 200 komada sitnih životinja i živine.

Najveću pažnju posetilaca privlači nerast - Durok, kojeg je izložio "Naredak" Ad Stara Pazova, koji posluje u okviru "Delte". Težak je 420 kilograma, a mada ima samo dve godine iza sebe ima potomstvo od 10.054 prasadi.

Crni pastuv zlata vredan

Jedinstveni crni pastuv lipicaner, vlasništvo Novosadanina Nebojše Živanovića, nalazi se u štalama na Manježu.

- Star je osam godina i sad je u najboljim godinama za priplod. Zbog ogromnog genetskog potencijala poznat je van naše države, a nedavno smo prodali 20 kubika njegovog semena Holanđanima. Cena koju dobijam za njegovo seme u inostranstvu je velika, ali kod nas je to teško dobiti. Reč je o najboljem priplodnom pastuvu ove rase i nije ni čudo što su mnogi zainteresovani da kupe seme upravo od njega - kaže Živanović.

Na pitanje zainteresovanih kupaca za koliko bi ga prodao, on je odgovorio da ga ne bi dao za manje od 100.000 evra. Međutim, dodaje Živanović, crni leptan nije za prodaju.

Zvaničnici u obilasku nakon zvaničnog otvaranja

Moja zemlja. Moja budućnost.

SPECIJALNA SAJAMSKA AKCIJA

za kupovinu nove poljoprivredne mehanizacije i opreme.

Ponuda važi za sve zahteve podnete u periodu od 20.05. do 01.06.2014. godine.

KOMBANK Agrar krediti.

kontakt centar
011 20 18 600 i 0700 800 900
kontakt.centar@kombank.com
www.kombank.com

ZAŠTITA JABUKE

Dr Marko Injac - Poljoprivredni fakultet, Beograd

Značajnije bolesti jabuke

Po pravilu, razmak između dva tretmana treba da bude do osam dana, a ako nema uslova za infekciju razmak između dva tretmana se produžava

Čađava pegavost lista i krastavost plodova (*Venturia inaequalis*)

Prag štetnosti je nula, što određuje suzbijanje askosporne infekcije *V. inaequalis* na klasičan način primenom fungicida.

Registrowanjem meteo uslova za ostvarivanje infekcije *V. inaequalis* aparatom "Mitos", određuje se vreme i izbor fungicida. Po pravilu, razmak između dva tretmana treba da bude do 8 dana, a ako nema uslova za infekciju razmak između dva tretmana se produžava.

Prvo prskanje, u fazi pupljenja, redovno je preparatima na bazi bakarnog hidroksida (Cuprofaro 50 WP), jer bakar je fungicid i baktericid (suzbijanje *E. amylovora*).

Početkom listanja jabuke, suzbijanje se obavlja primenom fungicida, penetrantna, koji mogu da se koriste kada su temperature iznad 5°C kao što su ciprodinil i dodatkom preventivnog fungicida ditionona (Chorus 75 WG + Delan 75 WG), redovno pre kiše ili pre ostvarenja uslova za infekcije. Za treći tretman treba koristiti piraklostrobin + dithianon (Tercel), a količina preparata zavisi od visine stabla.

U fazi cvetanja, koristi se trifloksistrobin (Zato 50 WG), jer ne deluje na polen. U 2013. godini korišćen je Bellis (piraklostrobin + boscalid).

Posle cvetanja koristili smo fenarimol (Rubigan) za prvo i drugo prskanje oba puta, uz dodatak preparata na bazi kaptana. Naredna dva prskanja su obično u kombinaciji difenaconazol (Sekvenca), uz dodatak preparata na bazi kaptana.

Osnovni pristup pri izboru preparata posle cvetanja jabuke jeste primena inhibitora sinteze sterola koji deluju na temperaturama iznad 12°C i bolje štite plodove. Fenarimol i difenaconazol su retardanti i da bi sprečili zaostajanje u porastu dodat je kaptan koji se dobro redistribuira na plodovima, produžuje delovanje do 7-8 dana i favorizuje rast mladara i plodova. Mešavinom triazola i kaptana dobija se "normalan" porast (Bosch, 1975).

Rubigan se povlači sa tržišta pa je u 2013. godini korišćen preventivan pristup zaštite plodova jabuke sa ditanonom i kaptanom.

Krajem maja ili posle završetka izbacivanja askospora, obavlja se pregled za svaku sortu jabuke na prisustvo čađave krastavosti na plodu, odnosno pegavosti na lišću i konstatuje prisustvo, odnosno odsustvo simptoma *V. inaequalis*. Ukoliko nema simptoma *V. inaequalis*, kao uslov pojave sekundarnih infekcija konidijama, zaštita se prekida.

Ovakvim pristupom jabučnjak Atos

Slika 61. Simptomi *A. alternata* na plodu breburna

Fructum je u godinama 2009-2012. bio bez simptoma bolesti. Izuzetak je bio na sorti zlatni delišes klon krljard i gala na kojima se nalazila po neka pega na listu. Naknadno su izvedena dva tretmana u razmaku od 5 dana: fenarimol (Rubigan u količini 500 ml/ha) + kaptan. Posle 10 dana od drugog tretmana, pregledom je utvrđeno da je došlo do "spaljivanja" pega.

U toku vegetacije 2009-2012. godine nisu ustanovljene sekundarne infekcije, pa ni potrebe za naknadnim suzbijanjem. *V. inaequalis* je suzbijena sa tri prskanja pre cvetanja, jedanput u vreme cvetanja i četiri prskanja za zaštitu plodova posle cvetanja.

Pepelnica (*Podosphaera leucotricha*)

Prema Ortsu and Giraudu (2006) prag tolerancije je do 20% mladara sa prisustvom *P. leucotricha* (slika 60).

Pristup suzbijanju:

a) ako je manje od 5% listova ili belih mladara koriste se preparati na bazi sumpora;

b) ako je više od 5% listova ili belih mladara koriste se lokal-sistemici sa kurativnim delovanjem.

Pepelnica se smatra sekundarnom bolesti, čije se prisustvo u izvesnom smislu toleriše, do 20% na listovima.

Prisustvo pepelnice u jabučnjaku je svake godine bilo značajno, posebno na nekim crvenim sortama kao što su red jonaprins i breburn. Na primer, 27. aprila 2011. godine vizuelnim pregledom 100 grana na sorti greni smit nađeno je 5, red jonaprins 12, breburn 10, dakosta 4, fudži 1 i na greni smit 2. godina 1 beli mladar. Kao što se vidi, dve sorte su sa više od 5% belih mladara.

Pepelnica se suzbija preparatom Falcon 460 EC, neposredno po kretanju vegetacije (2 dana posle primene preparata na bazi bakra), a kasnije zajedno sa fungicidima za suzbijanje *V. inaequalis*. Kada se neposredno posle kretanja vegetacije izvedu dva tretmana sa Falconom dolazi do sušenja belih mladara.

U pregledu 9. maja 2011. prisustvo pepelnice iznad 5% bilo je samo kod sorte red jonaprins sa 6% belih mladara. Sorta red jonaprince se pokazala najosetljivijom na *P. leucotricha* i u pregledu 23. maja 2011. godine nađeno je 21 beli mladar, pa je treće prskanje ove sorte izvedeno sa preparatom Talendo. Na ostalim sortama jabuke prisustvo pepelnice je bilo ispod 5% naseljenosti. U pregledu 31. maja 2011. godine na red jonaprinsu je bilo 13, a na breburnu 11 belih mladara što pokazuje da su ove dve sorte najatraktivnije za *P. leucotricha* sve vreme vegetacije. Ove dve sorte naknadno su tretirane sa Nimrodom. Uprkos prisustvu na lišću i vršnim mladarima, nije bilo pojave na plodovima što se smatra zadovoljavajućom zaštitom. U 2013. godini, za suzbijanje sekundarnih infekcija korišćen je sumpor u manjim količinama, ali svake nedelje.

Crna pegavost lista i plodova (*Alternaria alternata*)

Ovo je novi patogen u jabučnjaku Atos Fructum ali i drugim jabučnjacima visoke tehnologije gajenja. U Italiji, gde se jabučnjaci zalivaju iznad stabala, infekcije sa *A. alternata* su znatno češće, a u Japanu *A. alternata* je značajniji patogen od *V. inaequalis*. U jabučnjaku se održava kao saprofit u formi micelije i spora na listovima ili

granama. Konidije *A. alternata* mogu da klijaju za vreme cvetanja. Infekcije *A. alternata* se obavljaju i preko lenticele ili podčašičnog kanala (breburn, crveni delišes kampsur). Simptomi se uočavaju na plodovima (slika 61) u toku vegetacije, a na listu tokom leta i u jesen. Pege su nepravilnog oblika braon do crne boje. U vlažnoj atmosferi, patogen se širi do semene kućice.

Crveni delišes kampsur je posebno osetljiv na razvoj *A. alternata* u semenoj kućici. Ako se razvije *A. alternata* kada su plodovi veličine ora-ha pojavljuje se asimetričnost plodova kao rezultat razvića gljive na semenu jednog dela kućice (slika 62). U 2012. godini *A. alternata* je izazvala opadanje do 10% plodova sorte crveni delišes kampsur. *A. alternata* se razvija i u manjem broju plodova u toku čuvanja u hladnjačama ali po pravilu nema asimetrije. Determinaciju vrste *A. alternata* smo izveli rasecanjem ploda i ostavljanjem u suvim uslovima da bi se smanjila relativna vlažnost i provocirala sporulacija. Spore su karakteristične, relativno kratke i obično imaju 4 septe.

Iz grupe *Alternaria alternata* izdvojio se poseban patotip *Alternaria pomi*, koji se javlja samo na lišću. Pege su kružne a u centru je naglašen beli

krug (slika 63). Javlja se uglavnom u toku leta ili kada prestaje zaštita jabučnjaka od čađave krastavosti. Najatraktivnije sorte su zlatni delišes i breburn na kojima se redovno javlja u toku jula ili avgusta. Povoljni uslovi su toplo vreme sa kratkim padavinama.

A. pomi se redovno javlja na zlatnom delišesu u većem obimu. Može da izazove čak i delimično opadanje listova. U jesen može da se javi i masovna pojava *A. pomi* sa početnim simptomima braon boje na lišću.

Preventivni preparati koji se koriste za suzbijanje *V. inaequalis* samo usporavaju razviće *A. alternata*. U Južnom Tirolu se preporučuju fungicidi kao što su fluazilam, ditiokarbamati, boskalid i iprodion. U Atos Fructum-u, u 2009. i 2010. godini *Alternaria spp.* nije suzbijana, ali u 2011. godini intenzivnije se javila krajem leta, pa je korišćen hlorotalonil (Bravo), a u 2012. godini fluazinam (Signal 500 SC). Pragovi štetnosti nisu utvrđeni u okviru organizacija koje se bave IPV-om. Uveli smo prag štetnosti za plodove za naše uslove: 10 plodova na 1000 pregledanih sa simptomima na (ili) u semenoj kućici, 2% grana sa simptomima bolesti na lišću utvrđeno vizuelnim pregledom.

Bakteriozna plamenjača jabučastog voća (*Erwinia amylovora*)

Po zakonskim propisima za Integralnu zaštitu jabuke ne dozvoljava se prisustvo *E. amylovora* u jabučnjaku ili prag tolerantnosti je nula u svim zemljama EU.

E. amylovora je bakterija koja živi uglavnom epifitno na listu, kori stabla ili cvetu. U povoljnim uslovima vlažnosti i temperature, najčešće su infekcije preko cveta, mada mogu se inficirati biljke preko mehaničkih oštećenja ili insekata. I pčele za vreme cvetanja su prenosio *E. amylovora*. Posle infekcije, *E. amylovora* živi u sprovodnim sudovima. Na obolelim mladarima i plodovima može se pojaviti eksudat (slika 64). Bolest je favorizovana intenzivnijom ishranom, posebno azotnim hranivom, što obezbeđuje intenzivniji porast. Takođe, jača rezidba, posebno na "čepove" obezbeđuje porast mladara i time povoljnije uslove za infekciju.

U našim jabučnjacima javila se u 2008. godini ili u 2013. godini. Pored standardnih mera suzbijanja u vidu preparata na bazi bakra, pred kretanje vegetacije kao i vreme cvetanja, regulisana je ishrana, odstranjivanje inficiranih mladara uz dezinfekciju preseca i primenu nekih fungicida koji imaju i baktericidno delovanje.

Iz udžbenika: "Integralna proizvodnja jabuke"

Slika 62. Simptomi *A. alternata* u semenoj kućici Crvenog delišesaSlika 64. Eksudat *E. amylovora*

Rhizoctonia solani, Pyrenochaeta lycopersici i Bakarna žica

Patogen *R. solani* ugrožava paradajz kako u polju, tako još češće kada je gajen u zaštićenom prostoru. Simptomi se uočavaju u vidu truleži korena i prizemnog dela stabla zbog čega biljke uginjavaju, a direktne štete su velike - Važna karakteristika bolesti *P. lycopersici* jeste da su simptomi jedva uočljivi sve dok se ne iščupa koren na kojem se jasno uočava nekroza i plutavost

Dr Aleksandra R. Bulajić
Poljoprivredni fakultet, Beograd – Zemun

Jedna od brojnih zemljišnih gljiva koje mogu da ugroze proizvodnju organski i konvencionalno proizvedenog paradajza jeste i *Rhizoctonia solani*. Ovaj patogen ugrožava paradajz kako u polju, tako još češće kada je gajen u zaštićenom prostoru. Simptomi se uočavaju u vidu truleži korena i prizemnog dela stabla zbog čega biljke uginjavaju, a direktne štete su velike. Indirektne štete u vidu nepogodnosti da se to zemljište brzo ponovo koristi za proizvodnju paradajza, još su i značajnije. Nekada je uspešna kontrola *R. solani* podrazumevala dezinfekciju zemljišta primenom metil-bromida, što je duži niz godina zabranjeno svuda u svetu.

Organski prilaz proizvodnji paradajza zahteva kontrolu zemljišnih patogena, pa i *R. solani* primenom ekološki prihvatljivih strategija među kojima se ističe primena gljiva iz roda *Trichoderma* koje su poznati agensi biokontrole. Postoji više izolata različitih vrsta roda *Trichoderma* koje su se pokazale veoma efikasnim u kontroli *R. solani* u organskom paradajzu, a ustanovljeno je da se ovi izolati razlikuju po mehanizmu, koji koriste u kontroli patogena. Tako *Trichoderma* koriste mikoparazitizam ili kompeticiju za prostor i hranu kao načine delovanja, a pored toga luče antibiotike, kao i enzime koji razaraju ćelijski zid gljiva kojima deluju na *R. solani* i druge zemljišne gljive. Svojim delovanjem *Trichoderma* dovode do izmena u uslovima koji vladaju u zemljištu u zoni korena i deluju stimulatивно na razvoj biljke, što je još jedan od pozitivnih efekata i doprinosi kontroli bolesti uopšte u organskoj proizvodnji.

Pyrenochaeta lycopersici

Zemljišna fitopatogena gljiva *P. lycopersici* izaziva bolest koja nanosi puno štete u više područja u kojima se gaji paradajz i to kako u zaštićenom prostoru gde se biljke gaje direktno u zemlji, tako i na biljkama gajenim na otvorenom. Plutavost korena paradajza smatra se najuobičajenijom i ekonomski najznačajnijom bolesti u organski gajenom paradajzu u Švedskoj. Ova bolest se, takođe, javlja i u mnogim

krajevima sveta kao što su Nemačka, Engleska, Masačusets i Florida u SAD-u, Italija, Koreja i drugi, i nanosi ozbiljne štete. Plutavost korena smatra se velikim problemom pri ranoj sadnji za tržište svežeg paradajza, kao i paradajza za preradu u mnogim područjima u Kaliforniji. Važna karakteristika ove bolesti jeste da su simptomi jedva uočljivi sve dok se ne iščupa koren na kojem se jasno uočava nekroza i plutavost (slika 8). Zaražene biljke su samo slabije bujnosti i sa manjim prinosem.

Ispitivanja uticaja komposta i fungifagnih nematoda u kontroli plutavosti korena paradajza ukazuju na to da ova zemljišna gljiva može biti kontrolisana u organski proizvedenom paradajzu. U ispitivanjima su uključeni zeleno đubrivo od crvene deteline i baštenski kompost. Zeleno đubrivo od crvene deteline pripremano je tako što je usev crvene deteline zasnovan na uobičajen način, a potom su mlade biljke, još pre cvetanja zaoravane i biljni ostaci su podlegli procesu raspada u zemljištu. Nakon dekompozicije mladih biljaka crvene deteline,

Ekološki prihvatljivo

Organski prilaz proizvodnji paradajza zahteva kontrolu zemljišnih patogena, pa i *R. solani* primenom ekološki prihvatljivih strategija među kojima se ističe primena gljiva iz roda *Trichoderma* koje su poznati agensi biokontrole. Tako *Trichoderma* koriste mikoparazitizam ili kompeticiju za prostor i hranu kao načine delovanja, a pored toga luče antibiotike, kao i enzime koji razaraju ćelijski zid gljiva kojima deluju na *R. solani* i druge zemljišne gljive. Svojim delovanjem *Trichoderma* dovode do izmena u uslovima koji vladaju u zemljištu u zoni korena i deluju stimulatивно na razvoj biljke, što je još jedan od pozitivnih efekata i doprinosi kontroli bolesti uopšte u organskoj proizvodnji.

Organska proizvodnja paradajza

zemljište namenjeno za uzgoj paradajza obogaćeno je neophodnim hranljivim elementima potrebnim za pravilan razvoj organskog paradajza. Baštenski kompost je pripreman na uobičajeni način, uz korišćenje biljnih ostataka iz sistema organske proizvodnje povrtarskih biljaka u bašti. U isto vreme, ispitivano je delovanje fungifagnih nematoda, naročito iz rodova *Aphelenchoides* i *Aphelenchoides*, za koje se pokazalo u laboratorijskim testovima da se obilno hrane micelijom *P. lycopersici*. Ispitujući pojedinačno delovanje zelenog i baštenskog komposta kao i nematode, kao i kombinacije i istovremenu primenu, postignut je različit efekat u zaštiti paradajza od bolesti plutavosti korena. Baštenski kompost koji je karakterisao nizak sadržaj amonijaka i azota i visok sadržaj kalcijuma ispoljio je pozitivno delovanje i smanjio je nivo prisutne zaraze paradajza, dok su dve vrste fungifagnih nematoda ispoljile različito delovanje u različitim uslovima proizvodnje. U eksperimentima u stakleniku inokulacije zemljišta sa *Aphelenchoides avenae* dovele do uspešne kontrole razvoja *P. lycopersici*. Međutim, u uslovima komercijalne organske proizvodnje na infestiranom zemljištu ova nematoda nije uspela da izazove smanjenje intenziteta oboljenja paradajza. Slično tome, istovremena primena i kombinovanje nematoda sa zelenim ili baštenskim kompostom nije dovela do značajnog smanjenja razvoja plutavosti korena paradajza, čak i u kombinacijama sa korišćenjem malčiranja, mešanih useva i kalemljenja paradajza, što su uobičajene mere koje pomažu kontroli zemljišnih patogena. Ovakvi rezultati govore koliko je teško u organskoj proizvodnji paradajza preporučiti pojedinačnu meru koja bi doprinela kontroli *P. lycopersici*, kao verovatno i drugih zemljišnih gljiva koje nije jednostavno niti ekonomski isplativo suzbijati ni u konvencionalnoj

proizvodnji paradajza. Značaj proizvodnje paradajza zahteva da se nastave eksperimenti radi iznalaženja načina da se nivo razvoja ovog patogena u organskoj proizvodnji paradajza svede ispod nivoa praga štetnosti.

Bakarna žica

Postoje izveštaji iz SAD-a o uspešnoj zaštiti organskog paradajza od fitopatogenih gljiva, korišćenjem bakarne žice. Bez izveštaja o zaštiti protiv konkretnih patogena, autori navode kako su gajili biljke na crnom plastičnom malču i malču od sena i uz sistem navodnjavanja po potrebi. Tretman bakarnom žicom sproveden je kada je stablo rasadnih biljaka bilo debljine olovke. Ogođena bakarna žica dužine oko 7,5 cm probodena je kroz centar stabla biljaka paradajza oko nekoliko centimetara iznad nivoa zemljišta, tako da s obe strane stabla viri podjednaka dužina žice. Dodatno, biljke su svake nedelje tretirane sa 3% vodonik peroksidom. Autori navode da

su ostvarili zadovoljavajuću zaštitu od fitopatogenih gljiva, uz postizanje prinosa i broja plodova koji su odgovarali biljkama u kontroli.

Uz ogradu da mogući mehanizam delovanja bakarne žice nije poznat, izveštaje o primenjenim merama kontrole biljnih patogena u organskom paradajzu, koji su kao poslednji navedeni, treba uzeti sa rezervom. Mada zahteva mnogo više napora, mnogo je sigurnije osloniti se na rano otkrivanje prisustva patogena, prognozu pojave, poznavanje epidemiologije i načina širenja, tako da se izabere strategija koja se zasniva na istovremenoj primeni različitih mera koje imaju osnovu u poznavanju biologije konkretnog patogena. U svakom slučaju, zaštita organskog paradajza je veoma atraktivno područje u kojem se svakodnevno istražuju novi načini borbe protiv različitih štetnih mikroorganizama, koji mogu da ugroze prinos i kvalitet.

(Preuzeto iz naučno-stručnog časopisa "Savremeni povrtar", br. 48)

Slika 8. *Pyrenochaeta lycopersici*: Nekroza i plutavost korena

Dr Anđelko Mišković

SAVREMENE TEHNOLOGIJE

Proizvodnja paprike u plastenicima

Sem visokih zahteva za plodnošću zemljišta i njegovim kvalitetom, paprika traži i idealno poravnato zemljište bez ikakvih mikrodepresija. Preferira neutralnu do slabo kiselu reakciju zemljišta. Ne može se gajiti uspešno na zaslanjenim i alkalnim zemljištima.

Paprika je jedna od povrtarskih kultura koja se proizvodi na različite načine, a uz to postoje i različiti tipovi ploda paprike. Kod nas se paprika proizvodi i u plastenicima i na otvorenom polju, zatim za potrebe sveže potrošnje, ali i industrijske prerade, kao i direktnom setvom, ali i iz rasada. Po najnovijoj klasifikaciji po obliku ploda postoji četiri grupe ploda paprike i to: babura tip, višebojne ili „tricolor“ tip paprike oblika ploda sličnog baburi, konusne paprike sa jednim vrhom i grupa paprika specifičnog oblika, ali i drugih karakteristika. Kod nas u proizvodnji nisu sve grupe podjednako zastupljene, već se u proizvodnji mogu pronaći sledeći tipovi paprike:

-babura tip paprike. Ovaj tip paprike zauzima najveći udeo u proizvodnji u plastenicima. Predstavlja ga plod belo žute boje sa nekoliko vrhova. Debljina mesa ploda se kreće od 2 – 6 mm. Gaji se tokom cele godine.

-konusni tip paprike. Ovaj tip paprike sadrži nekoliko različitih vrsta plodova. Prvu grupu čine paprike bledežute boje, slične babura tipu, ali sa jednim vrhom. Debljina mesa je od 2 – 4 mm. Ove paprike imaju kraću vegetaciju i ranije pristižu od babure, pa se u tom periodu i najviše prodaju. Drugu grupu čine crvene konusne paprike namenjene preradi. Iako se najvećim delom proizvode na otvorenom, postoji dosta proizvođača koji je gaje i u plastenicima. Naša zemlja je poznata po crvenom plodu paprike ovog tipa. Treću grupu čine plodovi ljute paprike bledežute i zelenkastožute boje. Odnos širine ploda, na mestu plodne drške, i dužine ploda mora biti veći od 10 : 1. U ovu grupu obično spadaju ljute paprike, koje se proizvode u plastenicima. Kod nas postoji konstantna tražnja za ovim tipom ploda paprike. Karakteriše je relativno kraći period do formiranja ploda u odnosu na krupnoplode sorte paprike.

Svi ostali tipovi ploda paprike su zastupljeni u zanemarljivom procentu.

Paprika je kultura duge vegetacije, mnogo zahtevna kultura i jedna od povrtarskih vrsta koja je najteža za proizvodnju i gajenje.

U ovom priručniku će se opisati tehnologija proizvodnje paprike u plastenicima.

PROIZVODNJE PAPIRIKE U PLASTENICIMA

Biološke osobine paprike

Zahtev za temperaturom. Paprika pripada toploljubivim kulturama sa velikim zahtevima za toplotom, tokom čitavog perioda rasta. Za klijanje i nicanje paprike potrebna je temperatura od 25 – 26 °C u periodu od 6 – 8 dana. Nakon klijanja paprike smanjuje se temperatura na 22 °C. Minimalna temperatura je 15 °C ispod koje počinje odbacivati cvet, a apsolutni minimum, kada biljke propadaju, je ispod 4 °C. Što se tiče visokih temperatura, do 35 °C paprika podnosi, ali preko 38 °C može naneti oštećenja na biljci. Ono o čemu još treba voditi računa kod paprike je i temperatura zemljišta na kome se paprika gaji. Biljke doživljavaju stres ukoliko se rasa-

Paprika u plasteniku

duju u zemljište koje ima više od 10 °C razlike u odnosu na temperaturu vazduha. Kod paprike veliki značaj ima razlika u dnevno-noćnim temperaturama. Idealno je ukoliko su razlike u granicama od 5 – 7 °C između dana i noći. Ukoliko su razlike veće, biljke preživljavaju stres.

Zahtevi za svetlošću. Paprika spada u grupu biljaka sa izrazitim zahtevom za svetlošću. Zbog toga, paprika je jedna od kultura koje se ne moraju senčiti tokom letnjeg perioda. U zimskom i rano prolećnom periodu proizvodnje osvetljenje može biti ograničavajući faktor u proizvodnji paprike. Senčenje u letnjem periodu se izvodi iz drugog razloga. Zbog ubrzanog formiranja plodova, kao i velikog broja plodova na njima se javljaju ožegotine, koje su posledica nedostatka Ca u ćeljskom zidu.

Zahtev za vodom. Paprika ima osovinski koren sa razvijenim bočnim žilicama, koji je raspoređen u površinskom sloju zemljišta. Zbog toga su zahtevi za vodom izraziti. Pored toga, plod sadrži preko 90 % vode, pri čemu je svaki nedostatak vode, direktno vidljiv na plodovima. S obzirom da se za navodnjavanje paprike u plastenicima koristi sistem kap po kap, voda se dodaje tačno u zonu korenovog sistema, tako da biljka ne oseća nedostatak vode. Neki proizvođači, nakon rasađivanja, zasušuju papriku, kako bi se pojačala usisna moć korena. Zbog toga biljka u početku rasta dosta zaostaje, što se pravda boljim i višim prinosom kasnije. Još jedna

karakteristika paprike je da ona ne voli zabareno zemljište. Drugim rečima, isti značaj koji se pridaje važnosti sadržaju vlage u zemljištu treba dati i sadržaju vazduha u zemljištu. Zbog toga je sistem kap po kap od izuzetne važnosti.

Relativna vlažnost vazduha ima indirektni uticaj na papriku preko niza oboljenja koja se razvijaju, ukoliko je vlaga u visokom procentu.

Paprika jako dobro reaguje na temperaturu vode za navodnjavanje, iako kod sistema kap po kap to nije slučaj, kod drugih sistema temperatura ispod 18 °C negativno utiče na rast korenovih dlačica.

Zahtev za zemljištem. Ovo je jedan od najbitnijih činilaca za kvalitetnu proizvodnju paprike. Sem visokih zahteva za plodnošću zemljišta i njegovim kvalitetom, paprika traži i idealno poravnato zemljište bez ikakvih mikrodepresija. Preferira neutralnu do slabo kiselu reakciju zemljišta. Ne može se gajiti uspešno na zaslanjenim i alkalnim zemljištima. Kao što je već spomenuto, odlično reaguje na prorahljenost zemljišta, tj. na dobru aeraciju zemljišta i stalnu međurednu obradu.

Karakteristike rasta i razvića paprike

S obzirom da je paprika biljka duge vegetacije, ona tokom svog rasta i razvića prolazi kroz nekoliko faza:

-klijanje i nicanje. Ukoliko se proizvodnja vrši iz rasada, onda se

veštački može proizvesti odgovarajuća temperatura. Čak i pri idealnoj temperaturi, ova faza traje dugo, tj. od 6 – 8 dana. Klica je jako nežna i ubrzo se pojavljuje na površini;

-faza rasada do prvog cveta. Ova faza takođe, traje dugo. Prvobitno se formiraju kotiledoni, koji sporo rastu. Temperatura je veoma bitan faktor u ovoj fazi porasta, jer ujednačava porast biljke. Do pojave prvog pravog lista je potrebno od 10 – 15 dana. Nakon toga, kod paprike izrastaju po dva lista koji su naspramno raspoređeni. Faza rasada se računa sve do momenta pojave prvog cveta, kada počinje grananje. Ovaj period traje još oko 25 – 30 dana;

-faza intenzivnog porasta. Tek nakon rasađivanja, paprika počinje intenzivno da raste. U tom periodu se formira veliki deo lisne mase, cvetova i plodova. Ovaj period traje od 30 – 50 dana nakon rasađivanja;

-faza intenzivnog plodonošenja. U ovom periodu zaustavlja se vegetativni porast biljaka i počinje plodonošenje. Ovaj period traje sve do kraja vegetacije paprike. Za papriku je karakteristično da se berbe moraju konstantno obavljati, kako bi se novi plodovi mogli formirati.

Tehnologija proizvodnje paprike u plastenicima

Osnovna obrada. Bez obzira na vreme proizvodnje paprike u plastenicima, ona zahteva idealnu pripremu zemljišta. Ukoliko uslovi

Značaj osnovnog đubrenja

Osnovno đubrenje u proizvodnji paprike je veoma značajno, zato što paprika ima korenov sistem dobro razvijen samo u površinskom sloju zemljišta. Đubri se na osnovu analize zemljišta, ali u proseku se koristi od 50 – 80 g/m² đubriva formulacije 6:12:24.

dopuštaju, onda se radi o dubokom oranju i izmrzavanju tokom zime, a ukoliko to nije slučaj, neophodno je zemljište nekoliko puta preći mašinama, kako bi se svi delovi objekta prevrnuli i omogućili za pripremu. Pri dugogodišnjoj proizvodnji na istoj lokaciji, potrebno je podrivanjem razbiti pluzni don, odnosno tvrdi sloj zemljišta koji sprečava oticanje vode.

Predsetvena priprema zemljišta. Ona se mora direktno povezati sa osnovnom obradom, kako bi se postojeća vlaga u zemljištu sačuvala, a zemljišni agregati dobro usitnili. Predsetvenu pripremu obavezno izvoditi pred rasađivanje, preporučljivo je i dva do tri puta, uz obavezno dodatno ravnjanje površine zemljišta. Poželjno je za papriku napraviti sitnomrvičastu, a ne praškastu strukturu zemljišta.

Đubrenje paprike. Paprika je kultura koja dolazi na prvo mesto u plodredu. To znači da dobro reaguje na đubrenje i organskim i mineralnim đubrivima. Po literaturnim podacima sa 10 t/ha ploda paprika iznosi: 40 – 60 kgN : 20 kgP : 50 – 80 kgK, što je ubraja u kaliofilne biljke.

Mnogi proizvođači koriste stajnjak, jer paprika dobro reaguje na njegovu primenu. Ona, ustvari, reaguje na mehanički sastav zemljišta koji se dobije ubacivanjem organske materije. Sa druge strane, postoji velika opasnost, ukoliko stajnjak nije dobro zgoreo, da dođe do pojave gljivičnih oboljenja u zoni prizemnog dela stabla. Iz tog razloga se preporučuje korišćenje sterilisanog i peletiranog organskog đubriva, koje se mehanički rastura nakon osnovne obrade u količini od 150 – 250 g/m². Samom predsetvenom pripremom se i granule unose u površinski sloj zemljišta.

Osnovno đubrenje u proizvodnji paprike je veoma značajno, zato što paprika ima korenov sistem dobro razvijen samo u površinskom sloju zemljišta. Đubri se na osnovu analize zemljišta, ali u proseku se koristi od 50 – 80 g/m² đubriva formulacije 6:12:24.

Pošto se paprika proizvodi u plastenicima samo uz sistem kap po kap, prihrana se vrši različitim, vodotopivim đubrivima, po različitim fazama porasta.

Prilikom vegetativnog porasta paprike, za jačanje vegetativnog porasta biljke može se davati i po 1 g/biljci/nedeljno AN.

Folijarna prihrana može da se izvodi uz tretman pesticidima, pri čemu se najčešće koristi 14:11:25 u koncentraciji od 0,5 %, a poželjno je papriku, u fazi pred cvetanje, tretirati sa Ca-nitratom u koncentraciji 1%.

Iz "Priručnika za proizvodnju povrća u zaštićenom prostoru"

FAZA RAZVOJA	VRSTA ĐUBRIVA	g/biljci/nedeljno
Od rasađivanja do cvetanja	15:30:15 Ca - nitrat	0,5 1
Od cvetanja do prvih plodova	14:11:25	1
Pred berbu prvih plodova	24:8:16 Ca - nitrat K - nitrat	1 1 1
Nakon berbe	14:11:25 Ca - nitrat K - nitrat	2 1 1
Tokom berbe	10:5:26 Ca - nitrat	2 1

Promet roba na Produktnoj berzi

od 12. do 16. maja 2014. godine

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Blagi pad cene kukuruza
- Stabilna cena pšenice
- Dešavanja na svetskim berzama

Vanredno stanje prouzrokovano elementarnom nepogodom u celoj republici, u velikoj meri je uticalo da trgovanje berzanskim proizvodima ne bude na očekivanim nivoima sa aspekta ukupnog obima trgovanja. Neprohodnost brojnih putnih pravaca onemogućio je transportnu logistiku da normalno funkcioniše, pa su i trgovci bili pasivni na tržištu usled nemogućnosti preuzimanja robe. Sa druge strane, loši vremenski uslovi svakako će uticati na ukupan prinos poljoprivrednih kultura, što podstiče tržište na rast cena. Međutim, sa druge strane, povoljne vremenske okolnosti kod najvećih svetskih proizvođača žitarica i zbog toga vrlo izražen nedeljni pad cena na

svetskom tržištu, kompenzovao je ovaj "domaći faktor", pa je srpsko tržište primarnih poljoprivrednih kultura tokom protekle nedelje bilo izrazito stabilno. Ukupan obim prometa trgovanja u periodu 12.05.-16.05. iznosio je 707 tona što je za 7,82% manje nego prethodne nedelje, dok je finansijska vrednost trgovane robe iznosila 25.609.750 dinara i bila veća za 2,61% u odnosu na promet iz prethodne nedelje.

Prema ponašanju najvećih trgovaca na tržištu kukuruza u proteklom periodu, bilo je jasno da cena ove robe neće imati rast, već naprotiv, da bi se u većoj meri stimulisala izvozna tražnja očekivano je bilo da cena kukuruza na tržištu pada ili u najmanju ruku

Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda tokom protekle nedelje, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUĐENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/ KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNU NEDELJU
Kukuruz, rod 2013.	1.650	19,47	50	19,47	-0,56%
Kukuruz, vl. 15%	60	19,58	60	19,58	-
Kukuruz, vl. 15,5%	200	19,36	100	19,36	-
Kukuruz, vl. 16%	100	19,36	100	19,36	-
Pšenica, rod 2013.	200	24,20	150	24,20	+0,10%
Suncokretova sačma min. 33% fco-kupac	12	34,20	12	34,20	-
Soja, rod 2013.	35	59,30	35	59,30	+0,48%
Soja, rod 2013. fco-kupac	200	66,33	200	66,33	-

stagnira. Upravo tako se i ponašao kukuruz u nedelji za nama. Prosečna cena trgovanja je iznosila 19,47 din/kg (17,70 bez PDV), što je za 0,56% cenovni pad u odnosu na prosečnu cenu trgovanja prethodne nedelje. Blago jačanje dinara, kao i pad cena na međunarodnim tržištima mogli bi da utiču da se ovaj trend stagnacije ili manjeg pada cene nastavi i u narednom periodu.

Pšenica se stabilizovala na svom ovo-sezonskom maksimumu od 24,20 din/kg (22,00 bez PDV). Svi kupoprodajni ugovori su realizovani po ovoj ceni koja je praktično na istom nivou kao i prethodne nedelje. Konstatcija od pre samo nedelju dana da na svetskim berzama ova roba dostiže godišnje maksimume, za ovaj nedeljni period više ne stoji, s obzirom da je u nedelji za nama ova roba imala najveći nedeljni pad cene još od

juna meseca prošle godine. Trgovci na tržištu soje za oba kupoprodajna ugovora koji su zaključeni na berzi u Novom Sadu, usaglasili su se na ceni od 65,23 din/kg (59,30 bez PDV). U odnosu na prethodnu nedelju to je rast od 0,48%. Od ostalih roba trgovalo se još i suncokretovom sačmom sa 33% proteina i to po ceni od 34,20 din/kg (28,50 bez PDV).

PRODEX

Trend skromnog obima robno-berzanskog trgovanja, nastavlja se i u drugoj nedelji maja. Trgovalo se pšenicom, kukuruzom, sojom i suncokretovom sačmom. Sva tržišta, osim tržišta kukuruza, bila su ekstremno cenovno stabilna, sa cenama identičnim onim s kraja prethodne nedelje.

Jedino su blaga cenovna pomeranja registrovana na tržištu kukuruza. U ponedeljak je njegova cena pala sa 17,80

din/kg, bez PDV-a, koliko je bilo prošlog petka, na 17,70 din/kg, bez PDV-a. Od te promene na ovamo, cene su ostale apsolutno nepromenjene.

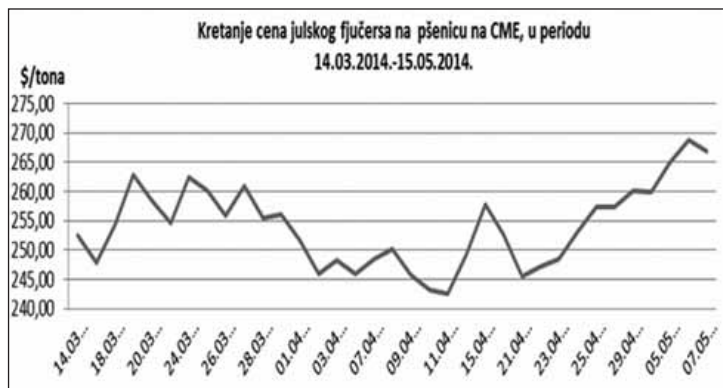
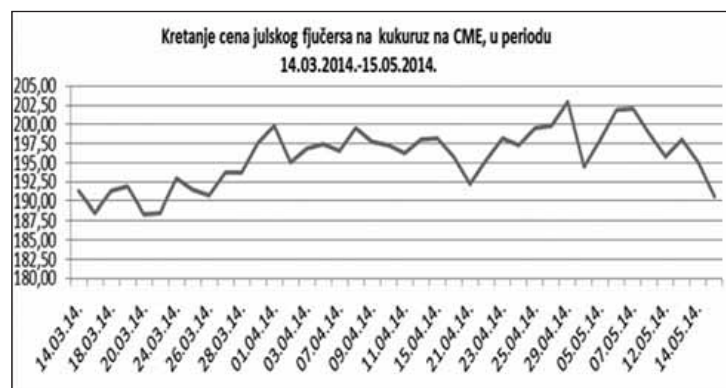
Pad cene kukuruza, u odnosu na prethodnu nedelju za pomenutih 10 para po kilogramu, prouzrokovao je i minimalni pad indeksne vrednosti PRODEX-a. Ovaj index, na današnji dan beleži indeksnu vrednost od 224,75 poena, što je za 0,33 indeksnih poena niže, u odnosu na prošli petak.

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama su bile sledeće:

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP JUL 2014.					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Pšenica	262.36 \$/t	259.20 \$/t	257.21 \$/t	253.61 \$/t	249.20 \$/t
Kukuruz	198.81 \$/t	195.82 \$/t	198.10 \$/t	195.03 \$/t	190.62 \$/t

BUDIMPEŠTA	
PŠENICA	KUKURUZ
164.57 EUR/t (futures avg 14)	166.20 EUR/t (futures jul 14)
EURONEXT PARIZ	
PŠENICA	KUKURUZ
199.00 EUR/t (futures nov 14)	178.00 EUR/t (futures jun 14)

Vrednosti pšenice na CBOT-u su tokom cele nedelje bile konstantno u padu, nakon objava američke vlade i svetskih agencija da će zalihe biti veće od planiranih, kao i da će suša umanjiti prinose. Shodno tome, vrednosti ove robe pale su na minimum u poslednje tri nedelje na osnovu poboljšanja vremenskih uslova. Pšenice je zabeležila i najveći nedeljni pad od juna prošle godine, na osnovu špekulacija da će očekivana kiša pomoći usevima koji su ošteće-

ni tokom suše. Pšenica je najjeftinija od 23. aprila. Crop Progress izveštaj koji je objavljen u prvoj polovini nedelje, pokazao je da je 30% useva pšenice u dobrom/odličnom stanju, što predstavlja pad od 1% u odnosu na prošlu nedelju, a 42% useva loše/veoma loše, što predstavlja skok od 4% u odnosu na nedelju dana ranije.

Prema podacima USDA-a, do 11. maja +, 59% površine pod usevima kukuruza je bilo posejano.

Setva je iznad petogodišnjeg proseka od 58%. Očekuje se rast proizvodnje na rekordnih 13,935 mlrd. bušela u 2014/15, u odnosu na 13,925 mlrd. bušela prethodne godine.

U odnosu na kraj prošle nedelje cena novog julskog fjučersa na kukuruz u Čikagu pala je za 6,24%, dok je cena, takođe novog julskog fjučersa na pšenicu pala za 7,75%.

U odnosu na prethodnu nedelju u Budimpešti je došlo do pada cene pšenice sa avgustovskim fjučersom za 3,81%, dok je kukuruz sa julskim fjučersom jeftiniji za 4,14%. Cena pšenice sa novim novembrskim fjučersom u Parizu pala je za 3,98%, dok je junjski fjučers na kukuruz u Parizu pao za 3,52%.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Soja, zrno, jul 14	551.53 \$/t	545.14 \$/t	551.98 \$/t	546.24 \$/t	540.22 \$/t
Sojina sačma, jul 14	497.50 \$/t	489.50 \$/t	497.70 \$/t	486.50 \$/t	481.40 \$/t

Vrednost novog julskog fjučersa na soju u Čikagu je u odnosu na kraj prošle nedelje je u porastu za 0,33%, dok je cena novog julskog fjučersa na sojinu sačmu 481,40 \$/t.

*Objavljeni nedeljni ponderi cena nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovanju do trenutka štampanja informatora.

E-mail: nsberza@eunet.rs,
internet sajt: www.proberza.co.rs
INFO SLUŽBA
021/443-413 od 7³⁰ do 14³⁰

SPONZOR
Francuski hibridi kukuruza i suncokreta
Limagrain d.o.o.
21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
miroslav.sidor@limagrain.com
branimir.alivjovic@limagrain.com
www.limagrain.rs

VOĆE 12.05.2014.-19.05.2014.

Mesto prikupljanja cena: Pančevo - zelena pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Ananas (sve sorte)	Uvoz (uvoz)	kg	180	200	200	bez promene	slaba
2	Banana (sve sorte)	Uvoz (Ekvador)	kg	130	140	130	bez promene	slaba
3	Grejpfrut (sve sorte)	Uvoz (uvoz)	kg	120	130	120	bez promene	slaba
4	Grožđe (belo ostale)	Uvoz (Južna Afrika)	kg	600	700	600	bez promene	vrlo slaba
5	Grožđe (crno ostale)	Uvoz (Južna Afrika)	kg	600	700	600	bez promene	vrlo slaba
6	Jabuka (Ajdared)	Domaće	kg	60	80	80	bez promene	slaba
7	Jabuka (Delišes ruž.)	Domaće	kg	100	130	130	bez promene	slaba
8	Jabuka (Delišes zlatni)	Domaće	kg	100	130	130	bez promene	slaba
9	Jabuka (Greni Smit)	Domaće	kg	100	130	130	bez promene	slaba
10	Jabuka (ostale)	Domaće	kg	60	80	60	bez promene	slaba
11	Jagoda (sve sorte)	Domaće	kg	100	130	130	pad	slaba
12	Kivi (sve sorte)	Uvoz (uvoz)	kg	180	220	200	bez promene	slaba
13	Kruška (ostale)	Uvoz (Argentina)	kg	220	250	220	-	slaba
14	Lešnik (očišćen)	Domaće	kg	800	1.000	800	bez promene	slaba
15	Limun (sve sorte)	Uvoz (Španija)	kg	180	200	200	bez promene	slaba
16	Orah (očišćen)	Domaće	kg	800	1.000	800	bez promene	slaba
17	Pomorandža (sve sorte)	Uvoz (Španija)	kg	100	130	120	bez promene	slaba
18	Smokva (suva)	Uvoz (uvoz)	kg	450	500	500	-	slaba
19	Trešnja (sve sorte)	Domaće	kg	150	180	180	-	slaba
20	Šljiva (suva)	Uvoz (uvoz)	kg	200	250	250	bez promene	slaba

POVRĆE 12.05.2014.-19.05.2014.

Mesto prikupljanja cena: Pančevo - zelena pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Blitva (sve sorte)	Domaće	veza	25	30	30	bez promene	slaba
2	Brokola (sve sorte)	Domaće	kg	250	300	300	bez promene	slaba
3	Celer (sve sorte)	Domaće	kg	300	320	300	pad	slaba
4	Karfiol (sve sorte)	Domaće	kg	100	120	100	bez promene	slaba
5	Kelj (sve sorte)	Domaće	kg	130	150	150	bez promene	slaba
6	Krastavac (salatar)	Domaće	kg	80	100	80	pad	slaba
7	Krompir (beli)	Domaće	kg	60	70	60	pad	slaba
8	Krompir (crveni)	Domaće	kg	50	60	60	bez promene	slaba
9	Krompir (mladi)	Domaće	kg	40	60	60	-	slaba
10	Kupus (mladi)	Domaće	kg	40	50	60	bez promene	slaba
11	Lubenica (sve sorte)	Uvoz (uvoz)	kg	250	250	250	bez promene	vrlo slaba
12	Luk beli (mladi)	Domaće	veza	25	30	25	bez promene	slaba
13	Luk beli (sve sorte)	Domaće	kg	350	400	350	bez promene	slaba
14	Luk crni (mladi)	Domaće	veza	15	20	20	bez promene	slaba
15	Luk crni (sve sorte)	Domaće	kg	80	100	100	bez promene	slaba
16	Paprika (Babura)	Uvoz (uvoz)	kg	350	400	350	bez promene	slaba
17	Paprika (ljuta)	Uvoz (uvoz)	kg	350	400	400	bez promene	slaba
18	Paprika (šilja)	Uvoz (uvoz)	kg	350	400	350	bez promene	slaba
19	Paradajz (chery)	Uvoz (uvoz)	kg	350	400	400	bez promene	slaba
20	Paradajz (sve sorte)	Uvoz (Makedonija)	kg	150	180	150	bez promene	slaba
21	Pasulj (beli)	Domaće	kg	350	400	350	bez promene	slaba
22	Pasulj (šareni)	Domaće	kg	350	400	350	bez promene	slaba
23	Pasulj (žuti)	Domaće	kg	350	400	400	bez promene	slaba
24	Patlidžan (sve sorte)	Uvoz (uvoz)	kg	250	300	250	-	slaba
25	Paškanat (sve sorte)	Domaće	kg	180	200	200	bez promene	slaba
26	Peršun (korenaš)	Domaće	kg	180	200	200	bez promene	slaba
27	Peršun (lišćar)	Domaće	veza	20	30	20	bez promene	slaba
28	Pečurke (šampinjoni)	Domaće	kg	160	180	160	bez promene	slaba
29	Praziluk (sve sorte)	Domaće	kg	80	100	100	bez promene	slaba
30	Rotkivica (sve sorte)	Domaće	veza	30	40	30	bez promene	slaba
31	Spanać (sve sorte)	Domaće	kg	50	60	60	bez promene	slaba
32	Tikvice (sve sorte)	Domaće	kg	80	100	80	pad	slaba
33	Zelen (sve sorte)	Domaće	veza	60	80	60	pad	slaba
34	Zelena salata (sve sorte)	Domaće	komad	30	40	40	bez promene	slaba
35	Šargarepa (sve sorte)	Domaće	kg	80	100	100	rast	slaba

IZVEŠTAJ ZA ŽITARICE, ULJANE KULTURE I KRMNO BILJE

Datum prikupljanja podataka: 12.05.2014.-19.05.2014.

* Kvalitet proizvoda je prema JUS standardima ukoliko drugačije nije naznačeno

GAZDINSTVO Mesto prikupljanja cena: Pančevo

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Lucerka (seno u balama)	bala 12-25 kg	Domaće	kg	18	23	20	bez promene	prosečna

MALOPRODAJA Mesto prikupljanja cena: Pančevo

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Sojina sačma (44% proteina)	džak 33 kg	Domaće	kg	85	90	90	bez promene	prosečna
2	Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33 kg	Domaće	kg	35	45	36.50	bez promene	slaba

PIJACA Mesto prikupljanja cena: Pančevo

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50 kg	Domaće	kg	19	20	20	bez promene	slaba
2	Lucerka (seno u balama)	bala 12-25 kg	Domaće	kg	18	23	20	bez promene	slaba
3	Pšenica	džak 50 kg	Domaće	kg	20	22	20	bez promene	slaba
4	Stočni ječam	džak 50 kg	Domaće	kg	22	25	22	bez promene	vrlo slaba

SILOS Mesto prikupljanja cena: Pančevo

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	rinfuz	Domaće	kg	13.70	15	13.70	bez promene	prosečna
2	Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	rinfuz	Domaće	kg	15	15.50	15	bez promene	prosečna
3	Pšenica	rinfuz	Domaće	kg	19.80	21	19.80	bez promene	slaba

CENE ŽIVE STOKE - 12.05.2014.-19.05.2014.

Mesto prikupljanja cena Pančevo - stočna pijaca

* Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

R.B.	Naziv živ.	Težina/uzrast	Rasa	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda, broj grla
					min	max	dom		
1	Jagnjad	sve težine	sve rase	kg	300	300	300	bez promene	slaba
2	Prasad	16-25 kg	sve rase	kg	300	300	300	bez promene	slaba
3	Prasad	<=15 kg	sve rase	kg	300	320	300	-	vrlo slaba
4	Tovljenici	80-120 kg	sve rase	kg	170	180	180	rats	vrlo slaba

IZVEŠTAJ O CENAMA ŽIVE I ZAKLANE STOKE U KLANICAMA

Datum prikupljanja podataka: 12.05.2014.-19.05.2014.

Mesto prikupljanja cena: Južno-banatski okrug

* Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

R.B.	Naziv živ.	Težina/uzrast	Rasa	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Jagnjad	sve težine	sve rase	280	300	280	bez promene	slaba
2	Junad	>480 kg	sve rase	200	225	220	rast	slaba
3	Krmače za klanje	>130 kg	sve rase	130	140	140	bez promene	vrlo slaba
4	Prasad	16-25 kg	sve rase	270	280	280	bez promene	vrlo slaba
5	Tovljenici	80-120 kg	sve rase	165	185	180	rast	prosečna

MALI OGLASI

POLJOPRIVREDNA MEHANIZACIJA

- Prodajem traktor Belarus 82, 93. god., 3600 sati u dobrom stanju, setvospremač odžački, plug trobrzani obrtač i plug dvobrazni leškovački. Tel: 022/711-988
- Prodajem kombajn Zmaj 142 za žito i soju, 84. god., garažiran Tel: 022/650-262, 065/5898-811
- Prodajem traktor T-40, prvi vlasnik. Tel: 064/5060-956
- Prodajem Torpedo 4006, Dajc motor. Tel: 062/449-341
- Prodajem kombajn New Holland 3m kosa, kabina, sečka. Tel: 022/630-872, 063/8289-121
- Prodajem traktor IMT 565 i berač za kukuruz Zmaj 214s. Tel: 063/802-18-41
- Prodajem traktor Belarus 52 sa prednjom vučom. Cena 1.500 E. Tel: 022/669-147
- Prodajem traktor Zetor 5011, prskalica RAU 330 litara, plug dvobrazni na pomeranje, špartač IMT dvoredni, grablje Šempeter 220, drljača 4 krila i levator 9 metara. Tel: 064/315-91-18
- Prodajem John Deere kombajn 1075 H4; širina hedera 4,9 metara, bunker 5 tona, 5 slamotresa, hidropogon, sečka, klima. Cena: dogovor. Tel: 064/700-58-75
- Kupujem traktore, kombajne, berače, prikolice i svu priključnu poljoprivrednu mehanizaciju. Marka i stanje nebitno. Tel: 061/6931-066
- Prodajem traktor Massey Ferguson 65 u dobrom stanju. Tel: 064/9652-270
- Prodajem traktore John Deere 4020 i Massey Ferguson 175. Tel: 022/670-150
- Prodajem traktor Massey Ferguson 690. Tel: 064/2408-550
- Prodajem kombajn Đuro Đaković. Tel: 063/1094-235
- Prodajem Belorusa, zmajevku 7 t, špartač IMT 4 reda, pneumatske mašine, 2 setvospremača, plug, levator, cisternu za osoku 300 litara i zrno soje Balkan. Tel: 022/664-772, 064/0650-157
- Prodajem kombajn Zmaj univerzal u dobrom stanju. Tel: 064/281-96-29
- Prodajem traktor Belarus 820 u odličnom stanju, 1999. godište i odžački krunjač, pogon struja i kardan, kapacitet 5 t na čas. Tel: 064/4-333-528
- Prodajem traktor Torpedo 75 bez prednje vuče. Tel: 065/418-74-00
- Prodajem traktor Ursus 904b. Tel: 022/718-340
- traktor Torpedo rx120 KS i tanjiraču Ferocop 28 diskova, vučena. Tel: 022/682-057
- Prodajem kombajn Zmaj Univerzal u dobrom stanju, može zamena. Tel: 064/281-96-29
- Prodajem žitni kombajn Zmaj Univerzal. Tel: 064/33-11-825
- Prodajem traktor Torpedo RX-120 KS i tanjiraču Ferocop 28 diskova, vučena. Tel: 022/682-057
- Prodajem kombajn Claas Mega 204 sa hederom 510m, adapter za kukuruz 5 redi, roto secka original Claas i adaptacija za sunokret. Tel: 063/7767-828
- Kupujem traktore IMT 533 i 539 do 1.000 evra. Tel: 066/9585-171
- Prodajem traktor Zetor 5011, prskalica RAU 330 litara, plug dvobrazni na pomeranje, špartač IMT dvoredni, grablje Šempeter 220, drljaču 4 krila, levator 9 metara. Tel: 064/315-91-18
- Prodajem dvoredni vučeni kombajn za repu i pastinak "klajne" i šestoredni špartač za repu i soju. Tel: 063/569-417.
- Prodajem traktor Torpedo 9006 i tanjiraču nošenu, 32 diska. Tel: 063/855-44-23
- Prodajem traktor torpedo 9006 1985. godište., sa prednjom vučom, pomoćnom hidraulikom, registrovan, zadnje gume nove. Tel: 063/591-716
- Prodajem traktor IMT 560, traktor IMT 558 u odličnom stanju, špartač, prikolicu, špediter, prskalicu, levator, setvospremač, plug, berač, plug, tanjiraču, rasturivač, sejalicu za kukuruz i sejalicu za žito. Tel: 063/526-008, 061/687-62-60.
- Prodajem traktor Rus T40, plug i kare. Tel: 065/542-46-86
- Prodajem traktor Ursus 904B. Tel: 022/718-340

- Prodajem ruski traktor old timer MTZ 5 1957. godište, u radnom stanju. 022/658-935, 064/3453428
- Prodajem traktor Fendt Farmer 104s turbomatic 60 KS, generalna urađena, uvoz iz Švajcarske. Tel: 064/95-85-627
- Prodajem traktore IMT 539 i IMT 542. Tel: 063/11-83-095
- Prodajem kombajn Zmaj Univerzal u dobrom stanju ili menjam za mušku telad. Tel: 069/58-55-829
- Prodajem traktor Rakovica 65, 1987. godište. Tel: 064/384-36-47
- Prodajem traktor John Deere 3130. Tel: 064/20-99-042
- Prodajem traktor Zetor 5011, Golf 2 1992. godište, dizel, prskalica RAU 330 litara, plug dvobrazni na pomeranje, plug 757 IMT s kopirnim točkom, špartač IMT dvoredni, grablje Šempeter 220, drljača 4 krila, levator 9 metara. Tel: 064/315-91-18
- Kupujem traktor Vladimirc. Tel: 064/10-45-178

OPREMA

- Prodajem špediter "Dubrava" 2,5 t i prikolicu 3 t. Tel: 022/487-018
- Prodajem špartače 2 i 4 reda IMT i auto-prikolicu. Tel: 064/8599-612
- Kupujem poljoprivrednu mehanizaciju ispravnu i neispravnu. Tel: 064/2529-375
- Prodajem grablje Sunce. Tel: 022/731-414, 064/2114-049
- Prodajem dvobrazni berač Zmaj 222, plug IMT 2 brazde, plug Leopard i RAU drljaču. Tel: 063/1945-478

Prodajem John Deere kombajn 1075 H4; širina hedera 4,9 metara, bunker 5 tona, 5 slamotresa, hidropogon, sečka, klima. Cena: dogovor. Tel: 064/700-58-75

- Prodajem berač 214s. Tel: 063/8665-700
- Prodaju berač Zmaj 216, 2 gume 14 9 28 polovne i seme zobi. Tel: 022/666-409
- Prodajem jednobrazni plug IMT i drljaču sa 4 krila. Tel: 022/731-223, 063/7025-540
- Prodajem špartač 6 redi Oltov, plug 10 redi IMT, drljaču 4 krila i rem za bikove i svi-nje na točkovima. Tel: 022/2733-173
- Prodajem rotacionu kosačicu 1,65. Tel: 022/666-148
- Prodajem lozničku prikolicu kipericu od 5 tona. Tel: 022/664-696, 065/6573-453
- Prodajem špartač, 4 reda sa kutijama. Tel: 065/4274-996
- Prodajem berač jednoreadni Eko 3500 SIP. Tel: 065/585-05-70
- Prodajem 2 drljače, jedna sa valjcima, špediter, plug, stočarku, krunjač. Može zamena a kupujem Dubravinu prikolicu. Tel: 063/870-30-14
- Prodajem dosta rezervnih delova za IMT traktore, dosta delova za prednju vuču. Tel: 069/462-32-60
- Prodajem berač Zmaj 224, dvoredni, 2001. godište, baliranu detelinu i seno. Tel: 022/2680-055, 064/599-23-30
- Prodajem plugove IMT 756 visoki kliners i 756 niski kliners i sejačicu četiri reda Olt. Tel: 069/717-615
- Prodajem ekstruder za soju kapaciteta 80 kg na sat, motor 7 kW. Tel: 064/567-53-59
- Prodajem sejalica pneumatsku za soju. Tel: 065/51-22-169
- Prodajem selektor za žitarice (soju, kukuruz, žito). Tel: 022/617-567, 064/567-53-59

Prodajem krunjač ručni, tučani. Tel: 022/685-081, 064/4615-799

- Prodajem plug obrtač, četvorobrazni, rešetkaste daske, ekstra stanje. Tel: 063/509-869
- Prodajem setvospremač-krimler 2,90 m RAU u odličnom stanju, povoljno. Tel: 061/200-32-17
- Prodajem presu Velger 71 u odličnom stanju. Tel: 064/51-69-710
- Prodajem setvospremač od 2.20, jedan red valjaka, remontovan. Tel: 022/640-581, 064/375-19-25

- Prodajem tešku drljaču, klinovi novi, 30x30. Cena 1100 E. Tel: 063/502-543
- Prodajem krimler 2,90 IMT. Tel: 064/173-41-44
- Prodajem prikolicu za bale, duvan, itd. Du-gačka 6 m i široka 2 m. Tel: 064/24-94-505
- Prodajem mehaničku Oltovu sejačicu sa četiri reda za kukuruze na broj. Tel: 022/736-118
- Prodajem pneumatsku sejalicu Nodet, 8 redova. Cena 2500 E. Tel: 063/502-543
- Prodajem levator i rasipač. Tel: 064/17-599-68
- Prodajem mehaničku sejačicu Olt i kosačicu za detelinu Olt. Tel: 064/306-306-0
- Prodajem točkove za traktor IMT 577 i 560 sa felnama dimenzija 16.9.30 pogodno za sve radove. Tel: 069/614-996
- Prodajem ispravnu, Oltovu tanjiraču, 28 tanjira. Tel: 063/825-93-42
- Prodajem spremač IMT 2.90, dupli rotori. Tel: 022/715-406
- Prodajem špartač futoški 4 reda i dva teleta crno-bela. Tel: 062/405-539
- Prodajem presu z224 u ekstra stanju i špartač, šestoredni za repu sa zonama. Tel: 064/70-111-81
- Prodajem adapter 4 reda Claas, remontovan, rotosečka, prihvat original Claas. Tel: 064/25-63-689
- Prodajem plug tri brazde 14 coli leškovački u ispravnom stanju i špartač za soju šestoredni. Tel: 064/70-111-81
- Prodajem berač Zmaj 222, 1986. godište i kombajn Zmaj 142 sa žitnom i kukuruznom varijantom. Tel: 060/025-81-41

VOĐENJE KNJIGOVODSTVA POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA

KNJIGOVODSTVENA AGENCIJA "BILANS VM"

Trg Vojvođanskih brigada BB Sremska Mitrovica, Tel: 064/06-06-450

- Prodajem levator za kukuruz 9 m. Broj: 063/269-5330
- Prodajem prikolicu Zmaj sitni rol, RAU drljaču četiri krila, vučeni rasipač 3 t, prednja vuča od Rakovice 130 zlf. Tel: 064/335-12-75
- Prodajem 2 nove IMT kabine za 542 i 577, dve gume za traktor rekordove pol 14-28, ovršenu zob i baliranu slamu. Tel: 022/660-481
- Prodajem berač EKO 3500, slovenački, jednoreadni. Tel: 065/585-0570
- Prodajem motokultivator IMT 506 i rakiju šljivovicu. Tel: 022/2741-258
- Prodajem IMT setvospremač 2,9 m sa jednim redom valjaka. 022/714-306
- Prodajem drljaču 3 krila, rasipač za đubre, prikolicu 3 tone Dubrava. Tel: 064/367-38-73
- Prodajem IMT plug 756 visoki klirens i plug 756 niski klirens, IMT ciklon 400 kila i auto prikolicu. Tel: 069/717-615
- Prodajem dva pluga obrtača Lemken dvobrazni i trobrzani, obrtač Frost nemački trobrzani, ravnjak Olt trobrzani, IMT 756 dvobrazni i vadilicu za repu mehaničku, sve u odličnom stanju i kardan remontovan kao nov od traktora Torpeda 90. Tel: 061/200-32-17
- Prodajem prikolicu Emind Erdevik 4 tone, kiperica, može zamena. Tel: 064/24-94-505
- Prodajem povoljno špartač Majevica za soju i repu, dve tanjirače Olt i leškovačku i levator za kukuruz. Tel: 022/742-533
- Prodajem prekrupač 5.5 kW, elektro motorni. Tel: 061/63-37-045
- Prodajem IMT frezu za traktor, radni zahvat 125 cm. Tel: 065/67-96-580
- Prodajem spremač IMT 2.90 m sa duplim rotorima, u odličnom stanju. Tel: 022/715-406
- Prodajem priključke za Tomu Vinković. Tel: 060/0314-015
- Prodajem konusno tanjiraste zupčanike za prednju vuču Torpedo. Tel: 064/321-31-63

- Prodajem kuću u Kuzminu, vlasnik 1/1. Tel: 022/664-814
- Prodajem lokal u Vašici. Tel: 063/7025-540
- Prodajem troiposoban stan u Novom Sadu, 76 m², A. Šantića, terasa, garaža, parking mesto. Tel: 064/8363-037
- Prodajem kuću i kafanu u Jarku, 550 m². Tel: 062/1888-513
- Prodajem 2 stana u centru Rume (dvoiposoban i jednoiposoban) na 1. spratu, CG. Tel: 022/473-148, 063/8214-692
- Prodajem kuću u Lačarku blizu centra, 10 ari placa, cena povoljna. Tel: 022/670-454
- Prodajem prazan plac u Krčedinu površine 16 ari, postoji put do placa. Cena po dogovoru. Tel: 064/861-54-48
- Prodajem plac (8.005 m²) sa kućom, objektima i ispuhom za koze, vinogradom, voćnjakom i livadom na Lipovači kod Sida (prilaz sa 3 strane), ili menjam za kuću u Erdeviku. Dogovor. **SMS/Tel: 064/1629-737**
- Prodajem kuću u Erdeviku na pola jutra placa. Tel: 022/719-190
- Prodajem kuću u Vašici na 28 ari placa, nova, nedovršena. Tel: 022/743-279
- Prodajem vikend plac površine 21 ar, između Vrdnika i Jaska (tzv. Venje). Tel: 064/160-44-71
- Prodajem plac u Rumi površine 12 ari, širina 20 m a dužina 60 m, ograđen. Tel: 062/971-86-20
- Prodajem kuću u Dobrincima površine 150 m² sa svim pratećim objektima. Tel: 064/577-14-62
- Menjam stan na istoku u Šidu, 62 kvadrata sa etažnim grejanjem, klimom, garažom za kuću u Šidu uz moju doplatu. Tel: 065/65-85-294
- Kupujem zemlju pored Bosuta. Tel: 064/281-0-634
- Prodajem 4 jutra zemlje na putu Šid - Tovarnik Tel: 062/393-583

Prodajemo univerzalni selektor za čišćenje zrna i semena svih poljoprivrednih kultura, cveća i ukrasnog bilja.
Tel: 063/8334-064 i 063/589-780

- Menjam veliki kompresor za futoški špartač ili rasturivač za đubre sa lulom. Tel: 064/32-98-102
- Kupujem mlin na traktorski pogon. 063/8564-639

ZEMLJA, PLACEVI, KUĆE, STANOVNI, LOKALI

- Prodajem kuću u Ležimiru. Tel: 064/2919-628
- Prodajem kuću u Bešenovu sa pomoćnim zgradama, 10 ari plac. Tel: 022/666-251
- Prodajem kuću u Berkasovu i zemlju. Tel: 022/718-138, 064/4225-437
- Prodajem kuću u Šidu i krunjač. Tel: 022/712-928, 060/7124-455
- Prodajem 5 jutara zemlje u Divošu. Tel: 022/661-068
- Prodajem zemlju u Binguli. Tel: 022/731-223, 063/7025-540
- Prodajem kuću u Kuzminu sa 10 ari placa. Tel: 022/664-360
- Prodajem 2 jutra zemlje u Šuljmu. Tel: 064/0245-068

- Bračnom paru sa decom potrebna kuća za stanovanje na duži period u Šidu. Tel: 064/6369-110
- Uzimam zemlju u zakup, u okolini Sremske Mitrovice, Mandelosa i Ležimira. Tel: 066/902-14-98
- Kupujem kuću u Šidu ili okolini. Tel: 062/898-68-59
- Prodajem 1,5 jutro zemlje na buđanovačkom drumu u Rumi. Tel: 064/211-41-04
- Prodajem tri ftralja jutra zemlje u Vašici blizu sela na batrovačkom putu. Tel: 064/494-97-81
- Prodajem voćnjak sa 100 stabala šljive u punom rodu plus bašta u selu Grgurevci. Tel: 064/189-20-57

Prodajem vikendicu sa šljivikom u Krčedinu sa pogledom na Dunav (vikend zona). Plac 42 ara, 220 stabala šljiva 12 godina stare, asfaltni put, trofazna struja. Cena 20.000 evra.
Mob: 063/592-235

- Prodajem četiri jutra zemlje u Banoštoru pogodno za sadnju vinograda i prodajem kuću ili menjam za manju u Sremu. Tel: 069/1242-545
- Prodajem 53 ara zemlje kod metlare i Peugeot 605 dizel, 1998, godište, registrovan do maja. Tel: 063/707-47-19
- Prodajem pola jutra zemlje pod šljivama u Irigu. Tel: 063/86-55-046
- Prodajem 4 jutra zemlje u arendu u Grku. Tel: 065/542-46-86
- Prodajem 4 jutra zemlje u komadu na putu Šid-Tovarnik, bliže Šidu. Tel: 062/393-583
- Prodajem 2 jutra zemlje u Hrtkovcima. Tel: 064/135-82-85
- Prodajem zemlju u Sotu, potez Dolce, 90 ari. Tel: 064/387-43-86
- Prodajem tri jutra zemlje u Moroviću kod groblja. Tel: 022/673-096
- Prodajem kuću u centru Jaska i hektar zemlje. 064/147-27-24
- Prodajem kuću u Erdeviku na pola jutra placa sa pomoćnim objektima. Tel: 022/719-190
- Prodajem kuću u Binguli. Tel: 061/270-19-37

POLJOPRIVREDNI PROIZVODI

- Prodajem 5,5 tona kukuruza u džakovima (Čalma). Tel: 022/685-319
- Prodajem zeleni pasulj. Tel: 022/458-016
- Prodajem baliranu detelinu u Rumi. Tel: 064/98-68-786
- Prodajem baliranu detelinu. Višnjićevo. Tel: 062/626-044
- Prodajem 50 litara rakije od dunje odličnog kvaliteta, povoljno. Tel: 064/135-86-36
- Prodajem 10 tona kukuruza u zrnu. Tel: 064/2071-138
- Prodajem beli kukuruz ZP 300b i žutu ZP 341. Tel: 062/8162-832
- Prodajem tri do četiri tone kukuruza rod 2012. (stari). Tel: 022/743-444, 063/105-19-26
- Prodajem rakiju od kruške. Tel: 022/631-180
- Prodajem kukuruzno stočno brašno (Corn Produkt). Tel: 065/5325-130
- Prodajem rakije viljemovku i dunju. Tel: 022/626-899
- Prodajem rakiju šljivu. Tel: 022/661-312
- Prodajem baliranu slamu veoma lepe bale i pod šupom, nije kislá, Moguć prevoz i svaki dogovor. Tel: 022/484-604, 063/751-4-617
- Prodajem 300 bala lucerke. Tel: 066/400-927

- Prodajem rakiju šljivu bez šećera. Tel: 022/732-256
- Prodajem balirano seno 160 din. bala. Tel: 061/7183-148
- Prodajem baliranu detelinu. Tel: 069/204-71-05
- Prodajem kvalitetno balirano seno u količini od 5.000 bala. Tel: 022/668-413
- Prodajem baliranu detelinu i slamu. Tel: 064/30-59-676
- Prodajem kvalitetno balirano seno u količini od 5.000 bala. Tel: 022/668-413
- Prodajem baliranu detelinu. Tel: 064/2071-138
- Prodajem baliranu detelinu, 20 dinara kila. Tel: 069/2047-105
- Prodajem detelinu. Tel: 064/125-7142
- Prodajem kukuruzovinu u snopovima, povoljno oko 100 snopova. Lačarak. Tel: 064/214-92-15
- Prodajem veću količinu balirane slame i kukuruzovine. Tel: 060/192-11-91
- Prodajem vezove za goveda i duplikator za pasterizaciju mleka. Tel: 064/911-29-49
- Prodajem zeleni pasulj. Tel: 022/458-016, 064/249-43-01
- Kupujem ječam. Tel: 064/450-73-84
- Prodajem detelinu, 300 dinara bala. Tel: 064/125-7142
- Prodajem baliranu detelinu. Tel: 063/11-55-835
- Prodajem 50 litara rakije od krušaka. Tel: 064/03-10-223
- Prodajem kvalitetno balirano livadsko seno. Tel: 063/7114-103
- Prodajem baliranu soju, livadsko seno i slamu. Tel: 022/631-014, 064/235-04-80

USLUGE, POSLOVI

- Freziram bašte u Mitrovici i okolini. Tel: 022/631-495
- Uslužno bušim rupe traktorom za voće, stubove i ograde. Tel: 064/99-25-898
- Potreban traktorista u Šidu. Tel: 063/1094-235
- Tražim radnika na farmi krava (Nenadović). Tel: 022/625-145
- Potrebna žena za čuvanje starije ženske osobe u Divošu. Tel: 064/0106-010
- Potreban traktorista u Šidu. Tel: 063/1090-863
- Pouzdan čovek održavao bi vikendice na Fruškoj gori. Tel: 064/514-7251
- Usluga zavarivanja. Tel: 066/942-1117
- Industrija mesa Zmajevac iz Iriga potrebni automehaničari sa iskustvom. Tel: 022/462-433, 064/891-38-11
- Tražim ženu za pomoć u kući stan, hrana i plata po dogovoru. Tel: 061/2892-945
- Vršim negu starih, bolesnih i osobe sa posebnim potrebama. Tel: 064/133-19-35
- Potreban električar za servis i montažu. Tel: 060/6070-106
- Tražim posao: čuvanje dece, pomoć u kući i starima za stan, hranu i platu. Tel: 064/4723-813
- Diplomirani ekonomista daje časove matematike. Tel: 064/264-76-91
- Dajem časove engleskog i nemačkog jezika za sve uzraste. Tel: 064/3144-666
- Ženskoj osobi hitno potreban bilo koji posao. Tel: 061/173-94-52

DOMAĆE ŽIVOTINJE

- Prodajem prasice težine 15-20 kg. Tel: 022/666-170
- Prodajem bele piliće 3-4 kg. Tel: 022/673-756
- Prodajem mangulice i svinjsku mast od mangulice. Tel: 022/673-096
- Kupujem mlađu telad (Šašinci). Tel: 063/7203-349
- Prodajem 2 ovce jednom jagnjene. Tel: 022/630-946
- Prodajem kože i jariće. Tel: 064/1629-737
- Prodajem 22 ovce i 20 jaganjaca. Cena 2.500 evra. Tel: 062/968-16-13
- Prodajem 14 ovaca sa jaganjcima. Tel: 022/684-650
- Prodajem jariće. Tel: 022/450-814
- Prodajem 5 muznih krava crveno-bele (opština Indija). Tel: 060/5840-183
- Prodajem guščiće, pačiče, piliće. Tel: 022/672-608
- Prodajem veću količinu domaćih pilića. Tel: 065/4659-498
- Prodajem ovna od 110 kg. Tel: 022/737-669, 063/292-073
- Prodajem kravu simentalke rase (daje 22 litre mleka) i 3 teleta. Tel: 022/472-837
- Prodajem bika 650-700 kg. Tel: 063/8267-836

SREMSKA POLJOPRIVREDA

- **Vaš poljoprivredni savetnik**
- **Novine koje Vas uvode u savremeni agrobiznis**

MARKETING
Tel/fax: 022/610-496
Mob: 064/1629-737
 E-mail: poljoprivreda@sremskenovine.co.rs

- Prodajem krmaču 250 kg. Tel: 022/477-634, 061/2295-982
- Prodajem iznošene koko nosilje i rakiju šljivovicu. Tel: 022/731-507
- Prodajem žensko tele, 2 meseca staro. Tel: 022/2680-081
- Prodajem kože sa jarićima (Lipovača kod Šida). Tel: 064/1629-737

OSIGURAJTE VAŠE USEVE I PLODOVE u kompaniji sa tradicijom dugom 200 godina! Tel: 064/4615-799

- Prodajem dve krave i tri teleta Simentalca. Tel: 064/14-16-718
- Prodajem junicu, crveno-belu, stara 7 meseci. Tel: 022/2713-726, 062 569 937
- Prodajem prasice. Tel: 065/660-38-97
- Prodajem prasice težine 15kg. Tel: 061/282-54-54
- Prodajem dve nazimice. Tel: 022/630-861
- Kupujem kravu steonu ili frišku muzaru. Tel: 022/731-488, 064/45-26-026

VOĐENJE KNJIGOVODSTVA POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA
KNJIGOVODSTVENA AGENCIJA "KURIR-2"
Trg Vojskovođa brigada BB Sremska Mitrovica, Tel: 063/404-950

- Kupujem male prasice. 062/80-79-759
- Kupujem 12 prasica. Tel: 060/424-09-55
- Kupujem 20 prasica. Sremska Mitrovica. Tel: 064/028-54-12
- Vršim upis pilića divljana. Adaševci. Tel: 063/173-28-91
- Prodajem piliće za dotov od kilogram. Cena povoljna. Tel: 061/286-04-34
- Prodajem žensko tele. Tel: 022/684 510
- Prodajem dva teleta crno-bela. Tel: 062/80-79-759
- Prodajem bravca i krmaču nazimicu. Šid. Tel: 022/715-682
- Prodajem petlove i kokoške (cverglane). Kukujevci. Tel: 064/054-9-765
- Prodajem krmaču, stara 15 meseci, jednom se prasila, teška oko 200 kg. Cena 150 din/kg. Šid. Tel: 063/77-60-551
- Prodajem dva ženska i jedno muško jare od prošle godine. Tel: 064/99-17-263
- Prodajem 2 ovna Šarole sa papirima. Tel: 022/716-089
- Prodajem bravca, krmaču nazimicu i krmaču sa prasicima. Šid. Tel: 022/715-682, 061/713-59-74
- Prodajem kravu crveni Holštajn, muzara. Tel: 060/5840-183
- Kupujem psa pulina za čuvanje ovaca, dresiranog, hitno. Tel: 064/916-22-24
- Prodajem tele simentalče staro 10 dana. Stejanovci. Tel: 022/454-536

ZALIVNI SISTEMI

- Prodajem zalivni sistem za navodnjavanje kompletan, plug obrtač dvobrazni Cron i plug dvobrazni leskovački, krunjač sip na kardan. Tel: 064/4944-907
- Prodajem osiječku pumpu za navodnjavanje i creva za sistem kap po kap. Tel: 022/715-095
- Prodajem pumpu za navodnjavanje Tomos. Mandelos. Tel: 022/681-664, 064/3311-638

- Prodajem pumpu za zalivanje Tomos. Tel: 060/407-24-70
- Prodajem žalecov tifon, fi 50, dužine 200 m, sa topom. Tel: 064/28-95-473
- Kupujem okiten crevo fi 50, 100m. Tel: 061/1148-153
- Prodajem 10 aluminijumskih cevi za navodnjavanje sa rasprskivačima. Tel: 022/688-133
- Prodajem 30 cevi za navodnjavanje, aluminijumske, slovenačke proizvodnje. Tel: 022/465-808
- Prodajem pumpu Morava za zalivanje, ima 2 usisna i 2 potisna creva. Veliki Radinci. Tel: 022/660-016
- Prodajem cevi za navodnjavanje fi 50, 9 komada sa prskalicama i 3 para krajeva cevi fi 70. Tel: 060/5840-183
- Prodajem pumpu Tomos za navodnjavanje i cevi za sistem kap po kap. Tel: 022/715-095
- Prodajem 4 plastenika dužine 40 m i visine 8 m sa najlonom. Tel: 062/405-539
- Prodajem aluminijumske cevi za navodnjavanje, fi 70, 60 komada sa prskalicama i 9 komada fi 50 sa prskalicama. Tel: 064/4113-590

PLASTENICI, STAKLENICI

- Prodajem plastenik. Tel: 060/1525-643
- Prodajem cevi za plastenik dužine 8 metara, 15 komada. Povoljno. Tel: 066/518-00-53
- Kupujem rasadnik 8 x 50 m sa duplom konstrukcijom. Tel: 022/453-028
- Staklenik 1100 m² u radu. Tel: 063/535-179
- Plastenici alu konstrukcija 28x4,5 m. Tel: 063/8511-323

PČELARSTVO

- Prodajem med lipa i bagrem. Tel: 022/716-516, 064/6522-453
- Kupujem polenov prah. Tel: 065/60-12-030
- Prodajem bagremov i lipov med, veća količina. Tel: 022/718-292, 064/652-24-53
- Prodajem 20 sanduka za pčele (prazne) lansatok nastavci. Tel: 022/739-122
- Prodajem šumski med, cena 400 dinara, za područje Šida besplatna kućna dostava. Tel: 022/712-355
- Prodajem med bagremov, lipov, polen i društva sa 10 ramova. Tel: 022/718-292 064/6522-453
- Prodajem med Lipov i bagremov na veliko. Tel: 066/005-655
- Prodajem šumski med 350 din/kg. Tel: 022/712-355
- Prodajem 30 košnica sa pčelama. Tel: 064/33-11-629

KUĆNI LJUBIMCI

- Prodajem štence kratkodlakog ptičara. Tel: 022/716-200
- Kupujem štene rotfajlera. Tel: 022/472-155
- Sibirski haski, ekstra štenad. Tel: 065/6573-857
- Prodajem štence Labradora. Tel: 060/010-19-71
- Prodajem štence pekinezera, izuzetno lepi. Tel: 069/1512-294
- Prodajem rotfajlera ili menjam za šarplaninca. Tel: 064/1790-067
- Prodajem kučiće rotvajlere stare mesec dana (60 evra). Tel: 060/7352-070
- Hitno poklanjam ženku šarplaninca sa papirima, zbog odlaska u inostranstvo. Tel: 031/154-001
- Pikinezeri stari preko dva meseca. Tel: 064/2159-053
- Prodajem kučiće pekinezera, patuljaste pinčeve, nemačke kratkodlake ptičare, lovnne terijere, vakcinisani i revakcinisani. Dublje. Tel: 062/188-00-24

MOTORNA VOZILA

- Prodajem Ladu Samaru sa troje vrata, plin. Tel: 063/480-903
- Prodajem Yugo Floridu 97. godište (51.000 km), nove gume, garažiran. Tel: 022/444-026
- Prodajem Nisan Almeru 1,6, može zameniti za jevtinije. Tel: 064/1060-736
- Prodajem Nisan, dizel, 1990. godište. Cena 500 E, može zameniti za skuplji. Tel: 064/1240-234
- Prodajem Pasat 3, 93 god., 55 Kw i 10 metara drva. Tel: 022/745-361, 064/9897-688
- Prodajem Golfa 1,6 dizel, 81. god. Tel: 022/710-189
- Prodajem Opel Corsu. Tel: 064/2867-936
- Prodajem Fiat Punto, 2002 godište., troje vrata, benzin, u dobrom stanju, urađen mali servis, registrovan do 25.07.2014. godine. Cena 1.650 E. Tel: 064/9809-502

Prodajem Opel Kadet, kocka 1,2, godište '83., benzin-plin, povoljno. **Tel: 064/14-69-263**

- Prodajem ili menjam Fiat Mareu karavan 2001. godine, benzinac, 1.600 kubika, registrovan do novembra. Tel: 064/99-171-94
- Prodajem Audi 80 dizel 1985. godište, ispravan, registrovan do 6 meseca ili menjam za motokultivator. Tel: 063/8054-961
- Prodajem Zastavu 101 skala 55, godina proizvodnje 1998. Tel: 064/4580-538
- Prodajem Golf 2, 1992. godište, dizel. Tel: 064/3159-118
- Prodajem Fiat Punto GT 1.4 benzin-plin, oprema. Tel: 022/718-410, 062/575-709
- Prodajem Peugeot 206 1.4 hdi, 2003. godište, Reault Clio 2002. godište, 1.2, 5 vrata, Opel Corsa 1.2 b, 2002. godište. Povoljno. Stara Pazova. Tel: 063/8667-678
- Prodajem Nisan Almeru, 1997. godište, neregistrovan. Tel: 064/1060-736
- Prodaju Yugo 45, 1988. godište, registrovan do aprila, zimске gume, motor dobar, limarija solidna. Cena 250 E. Tel: 065/65-85-294
- Prodajem Pasata 2, turbo dizel. Tel: 064/014-58-43

RAZNO

- Prodajem trofazni cirkular i cirkular za rezanje i krunjenje. Tel: 022/714-163
- Prodajem bansek za sečenje drva sa 2 elektromotora i trofazni. Tel: 022/711-992, 062/9634-320
- Prodajem inkubator za leženje pilića, kapacitet 150 jaja. Tel: 022/711-992, 062/9634-320
- Prodajem presu za ceđenje grožđa. Tel: 022/625-132, 064/4008-488
- Prodajem mešaonu za prekrupu. Tel: 061/497-412
- Kupujem inkubator za guščića i kokošija jaja. Tel: 061/2860-434
- Prodaje se kotobanja srednje veličine zajedno sa crepom, polovna. Cena dogovor po vidjenju (Indija). Tel: 021/6364-391, 063/1765-693.
- Prodajem 3 ormara i 3 komode od punog drveta, orahovina. Cena dogovor (Indija). Tel: 021/6364-391, 063/1765-693.
- Prodajem krunjač 8 tona/sat, levator za čokove, rasturivač za đubrivo. Tel: 063/7356-038
- Prodajem vagu za skladište 2 tone. Tel: 062/1420-043
- Kupujem ukleštenje za krmaču. Tel: 022/493-558
- Kupujem polovnu mešaonu stočne hrane do 200 kg. tel: 069/601-053

- Prodajem mašinu za pravljenje briketa. Tel: 022/716-779
- Prodajem stočnu vagu od 1.000 kg. Povoljno. Tel: 061/645-31-91
- Kupujem kazan za rakiju. Tel: 022/715-499
- Prodajem povoljno kazan za rakiju sa destilatom 150 l u ekstra stanju, hitno. Ruma. Tel: 064/03-58-285
- Prodajem tenebrije (brašnaste crve), 1 dinar komad. Tel: 065/4056-243
- Prodajem rakiju. Tel: 022/661-312
- Prodajem mešaonu za stočnu hranu. Tel: 064/14-97-412
- Kupujem kazan za rakiju od 100-120 litara. Tel: 064/5959-623
- Prodajem polovan biber crep, veću količinu. Tel: 066/9351-038
- Prodajem ili menjam vagu drvenu od 500 kg sa tegovima, može za prasice i jaganjce. Tel: 022/618-939, 064/1772-198
- Prodajem kavez za 60 koka nosilja. Tel: 065/2714-143, 022/714-143
- Prodajem dve kace za kominu od po hiljadu litara. Tel: 022/666-012, 066/9371-494
- Iznajmljujem bušilicu za bušenje rupa za saditi voće. Tel: 064/1734-309

- Prodajem bagremova drva debela, 25 evra. Tel: 063/520-419
- Prodajem kavez za koke nosilje 120 i 3 puta 60 komada sa tepsijama. Tel: 064/3354-760
- Kupujem kazan za rakiju do 60 litara. Tel: 063/7741-148
- Kupujem čokove. Tel: 064/2562-040
- Prodajem kazan za rakiju 160 l sa destilatom. Tel: 062/393-706

- Prodajem kalorični briket za loženje pakovan u džambo vreće od 1 tone, uvoz iz Austrije. Tel: 062/314-330
- Popravka svih vrsta gibnjeva od poljoprivredne mehanizacije i ostali kamionski i kombi program. Branko Vulin, Lačarak. Tel: 022/673-667, 064/1758-143

- Prodajem jaja japanskih prepelica. Tel: 060/7108-920

- Prodajem bagremove stubove za vinograd, voćnjake, ogradiavanje. Tel: 062/314-330

- Prodajem muzlicu Alfa Laval. Povoljno. Tel: 064/1871-463

- Prodajem humus (crnu zemlju) za nasipanje cvetnjaka, bašti; travu u busenu, potpuno čista otporna na gaženje, engleska, može i sa postavljanjem. Tel: 062/314-330

- Kupujem vrcaljku za med. Tel: 064/2406-616

LIČNI OGLASI

- Momak traži devojkicu ili malu ženu za brak. Tel: 061/1414-227
- Tražim ženu od 35 do 45 godina. Stambeno i finansijski obezbeđena do kraja života. Tel: 061/2049-633
- Momak sa sela traži mlađu ženu do 40 godina za brak. 061/6529-385
- Muškarac pedesetih godina stambeno sreden traži ozbiljnu ženu za vezu i brak od 35-50 godina. Tel: 062/8562-754
- Ozbiljan muškarac pedesetih godina, stambeno sreden, bavi se privatnim poslom, razveden, traži ozbiljnu ženu od 35 do 50 godina za vezu, brak. Tel: 062/8562-754
- Momak sa sela traži devojkicu ili mlađu slobodnu ženu bez dece za brak. Tel: 061/6083-265

- Tražim slobodnog muškarca od 55-60 godina. Tel: 061/1500-575

- Momak traži devojkicu ili razvedenu mlađu ženu za ozbiljan brak. Tel: 061/2401-699

- Ozbiljna žena penzionerka 70-ih godina traži situiranog penzionera od 70-75 godina radi braka. Tel: 022/671-135

- Ozbiljan muškarac pedesetih godina stambeno obezbeđen traži ozbiljnu ženu za upoznavanje, druženje, brak. 064/4376-860
- Muškarac neženjen 43 godine iz Indije, materijalno i stambeno obezbeđen, želi da upozna žensku osobu do 35 godina radi ozbiljne veze i braka 060/056-0291

- Slobodan ozbiljan muškarac upoznao bi slobodnu ženu Mitrovčanku do 60 god. Tel: 063/8817-329

- Tražim dobru skromnu i slobodnu damu do 50 godina. Tel: 063/8703-014

- Tražim penzionera stambeno obezbeđenog do 65 godina za brak. Tel: 065/2004-958

- Muškarac (50) želi upoznati ženu istih godina bez obaveza. Tel: 065/6653-301

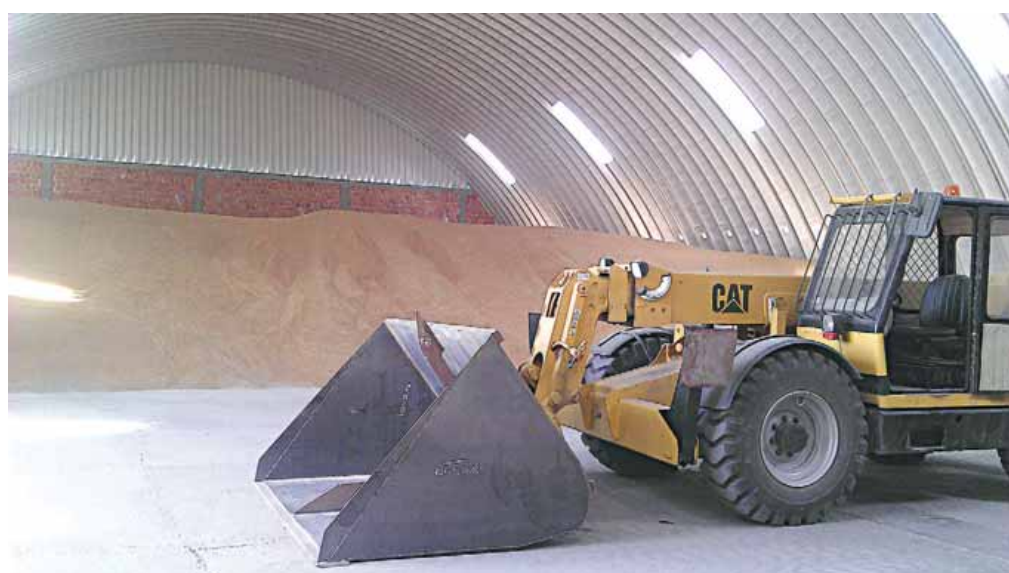
- Razveden, ozbiljan muškarac 55 godina iz Šida želi upoznati skromnu slobodnu ženu sa područja Šida. Tel: 063/1048-111

SREMSKA POLJOPRIVREDA

SMS MALI OGLASI
064/1629-737

Kvalitetne hale sa 25-godišnjom garancijom

Hale firme HUPRO predstavljaju najbrže i najekonomičnije prekrivanje prostora - Posetiocima Poljoprivrednog sajma, pri potpisivanju ugovora o kupovini hupro hale do kraja meseca juna 2014. godine, nudi ekstra popust do 15 procenata

Hale pogodne za razne namene jer čelik ne korodira i ne menja boju

Firma HUPRO i ove godine prezentuje jedinstveni konstrukcijski sistem izgradnje čeličnih montažnih hala na 81. Međunarodnom poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu, koji će se održati od 20. do 26. maja 2014. godine.

Posetioci Poljoprivrednog sajma u Novom Sadu će imati mogućnost da uživo pogledaju kako se montiraju čelične hale po sistemu HUPRO.

Za proteklu godinu smo montirali nekoliko većih objekata u svrhe skladištenja žitarica i poljoprivrednih mašina. To je jedna od garancija da naš sistem zadovoljava potrebe poljoprivrednika koji su spremni da za manje novca unaprede svoju proizvodnju.

Firma HUPRO Vam predstavlja jedinstvenu i svestranu tehnologiju proizvodnje samonosivih montažnih hala. Hale proizvodimo po sistemu 2 u 1, gde samonosiva konstrukcija ima ujedno i funkciju obloge. Prilikom izgradnje ova tehnologija omogućava znatnu uštedu troškova.

Konstrukcijski sistem HUPRO je pronašao svoje mesto u raznim projektima po celom svetu i svuda gde je potrebno stvoriti neograničen prostor. Ova činjenica omogućava upotrebu naše konstrukcije prekično u svaku svrhu. Do sada smo realizovali projekte za potrebe u raznim delatnostima: poljoprivreda, industrija, sport, administrativne zgrade, trgovina i usluge.

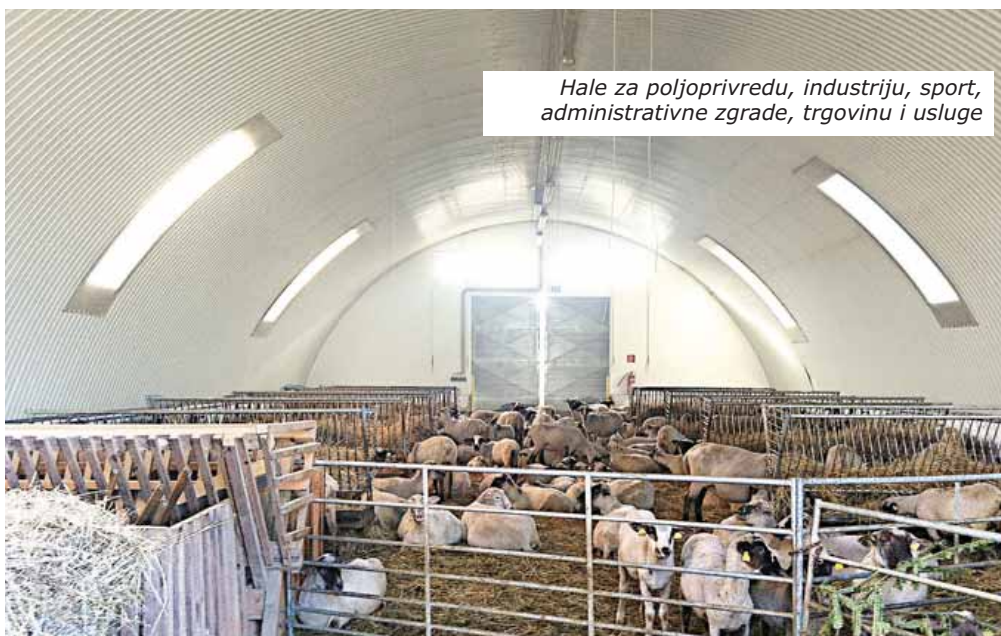
Hale firme HUPRO predstavljaju najbrže i najekonomičnije prekrivanje prostora. Jedinstvena tehnologija omogućava proizvodnju hala sa rasponom luka širine od 9 do 39 metra, gde je moguće dimenzije visine i dužine prilagoditi Vašim potrebama. HUPRO paneli su proizvedeni od visokokvalitetnog građevinskog čelika sa protivkorozivnom zaštitom ALUZINC, što znači da čelik ne korodira i ne menja boju, samim tim nije potrebno dodatno ulaganje u održavanje hale.

Za 30 godina smo proizveli i izgradili više od 3.000 hala. Na našu, vremenom proverenu tehnologiju nudimo Vam minimum 25 godina garancije. Visoki kvalitet svih naših čeličnih konstrukcija je zagarantovan. Od novembra 2011.godine, posedujemo CE sertifikat, što je najviša moguća ocena kvaliteta firme i jedinstvenog konstrukcijskog sistema koji Vam nudimo.

Firma HUPRO na 81. međunarodnom poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu izlaže na otvorenom prostoru sajma, gde je montirana čelična lučna konstrukcija pored sajamske hale broj 14. Takođe, posetiocima Poljoprivrednog sajma, pri potpisivanju ugovora o kupovini hupro hale do kraja meseca juna 2014. godine, nudi ekstra popust do 15%.

Za 30 godina smo proizveli i izgradili više od 3.000 hala. Na našu, vremenom proverenu tehnologiju nudimo Vam minimum 25 godina garancije. Visoki kvalitet svih naših čeličnih konstrukcija je zagarantovan. Od novembra 2011.godine, posedujemo CE sertifikat, što je najviša moguća ocena kvaliteta firme i jedinstvenog konstrukcijskog sistema koji Vam nudimo

Hale za poljoprivredu, industriju, sport, administrativne zgrade, trgovinu i usluge

Hale sa rasponom luka širine od 9 do 39 metara

DOO HUPRO; Promenada 11; 22000 Sremska Mitrovica; kontakt tel: 064 256 48 23; www.hupro.rs